

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatban és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A trachoma.

emrög olvastuk a fővárosi lapok-
 ban, hogy Budapest retteg a
 trachomától, melyet egyiptomi
 szembajnak is neveznek s melyet
 orvosi műnyelven szemcsés kö-
 hártyalobnak deklaráltak.

Volt alkalmunk e lap ez idei évfolyamának
 9. számában az infekciós (ragályos) betegségek
 okozóiról értekezni s már akkor említettük, hogy
 a trachoma is ragályos; tehát olyan, mint a kolera,
 a tifusz, a tüdővész, és egy különleges bacterium
 okozta. Magát a bacteriumot határozottan még
 nem ismerjük; a tudósok egy része a coccusok
 (pontalaku gombák) fajából valónak mondja, más-
 sok meg s ide tartozik a híres Koch berlini ta-
 nár, bacillusnak tartják. Végeredményben azon-
 ban annyi bizonyos, hogy ragályos betegséggel
 van dolgunk.

Célunk kimutatni, mint vitetik át a baj em-
 berről-emberre, mit idéz elő a szemben, hogy vé-
 dekezzünk ellene.

A trachoma az emberi társadalom három
 nagy rétegét szokta megtámadni: a pórosztályt,
 a gyermekeket és a katonaságot. Az előbbieknél
 az egészségi viszonyok maguk is elősegítik a
 bajt. Az együttlakás, mely különösen a szlávok-
 nál divik, s innét van, hogy a monarchia szlávok-
 lakta vidékein egész epidemiák törnek ki — a
 piszok, a kezelés teljes hiánya, a gyermekek-
 nél a gyakori érintkezés és együttlét stb. mind ter-
 jesztői a trachomának; maga a levegő mentes s
 csak a beteg szem váladéka ragályos. Epidemiák
 keletkeznek: iskolákban, kaszárnyákban, intéze-
 tekben és egyes családoknál. Sokszor meg lehet
 határozni az infekció menetét házról-házra, csalá-
 dáról-családra. Napoleon hadseregének — mely
 Egyiptomban táborozott — egyharmadrésze meg-
 vakult a trachoma által. A huszas-harmincas évek-
 ben a Rajna vidékén grasszált e baj s jelenleg
 — talán Oroszországot kivéve — mi szolgáltat-
 juk a legnagyobb számot a statisztikának. A köz-
 vetlen átvitelre ime egy példa: egy trachomás
 gyermek felvétetik az iskolába; kezével szemé-
 nyen kaparász s zsebkendőjével törölközik. A mel-
 lette ülő szomszédja elkéri zsebkendőjét s szemét
 törülgeti vele s néhány hétre rá trachomás lesz.
 Ily alkalom akad ezer az emberi életben: a kéz-
 fogás. Ennélfogva tehát *mellőzni kell a trachomás
 egyénekkel való érintkezést, a kézfogást, a trachoma-
 mással való veledélést; gondosan el kell választani
 a trachomás fehérműt a többitől, külön mosdó-
 készületek, törölközők stb. adandó neki; szóval leg-
 jobb ha a trachomás a családtól elkülöníthető,
 mert különben a szoros viszonyból fogva az egész
 család megkapja a trachomát.*

Ha az ember az ily trachomás szemét meg-
 vizsgálja, azt látja, hogy csakis a nyákhártya
 van megtámadva, melyen apró, szürke szemcsék
 láthatók; maga a nyákhártya lobos, túltengett s
 a baj könnyen megállapítható; ha kezdetleges a
 trachoma, úgy gyakorlott szem is néha félre-
 ismerheti. Később, a mint ezt a pórosztálynál
 majdnem kivétel nélkül láthatjuk, a szaruhártya
 is megbetegszik, véredények képződnek rajta és
 így betonják kötőszóval, hogy a szaruhártya
 elveszíti átlátszóságát és a szem megvakul. Ebben
 rejlik a trachoma veszedelme, mert *jórészt teljes
 megvakulással végződik.* Azt hisszük, ennyi ele-
 gendő, hogy fogalmat alakíthasson mindenki ma-
 gának a trachoma mibenléte felől.

A gyógykezelés feladata kettős: azonnal el-
 különíteni a trachomásat az egészségesektől, mert
 az inficiáltól az egész család megkapja a bajt;
 a beteget, eszközeit, ruháit stb. elkülöníteni. A tra-
 choma csak kezdetben gyógyítható; aztán legfel-
 lebb javítható bizonyos gyógyszerekkel, de ki
 nem írható. Az utolsó négy esztendő vívmánya,
 hogy elhanyagolt esetek is gyógyíthatók, operá-
 ció útján. Ily tömeges (800) operációt végeztek
 Németországban, a hol egész epidemiákat sike-
 rült kiirtani. Az állam és hatóságok már is kény-
 szeroperációnak vetik alá a trachomásokat s hi-

szik, hogy ezen rettenetes csapással járó bajnak
 valahára elejét veszik. Németországot — Heits-
 rathnak köszönhetjük az operatív eljárást — kö-
 vette Holland, Belgium, Ausztria s Magyarország
 is, ha majd egyharmada a népességnek megva-
 kul; mert nálunk az árvíz ellen is csak akkor
 emelnek gátat, ha már egyszer elöntött.

Nálunk Bácskában az utóbbi idő óta a tra-
 choma rohamosan terjed. Néhány év előtt talá-
 lomra összeolvasták a trachomásokat, következett
 egy rendelet, hanem hát ettől a trachoma nem
 ijedt meg, különösen a szerb és bunyevác köz-
 ségek szenvednek, legkevésbé a németek, nem
 hiszem, hogy volna község, mely a trachomától
 mentes volna.

Egész családok tönkrementek, a kenyérszerző
 apa megvakulása után nyomorba esnek. S az ilyen
 szerencsétlen emberek orvostól-orvoshoz mennek,
 keresnek segélyt; azok is, kiket meg lehetne men-
 teni, miután se kenyerük, se pénzük — elvesz-
 nek; mert valóban az orvostól mindenki humani-
 tást követel, de senki vele ezt nem gyakorolja.

A trachoma járványszerű fellépése nemzet-
 gazdasági kérdéssé növi ki magát s mindenki az
 államtól várja a mentő lépést, miután maga a nép
 tehetetlen.

Nézettünk szerint a várásba még sok sze-
 gény ember fog belevakulni.

Dr. Thim József.

Alispáni jelentés.

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes megyei törvényhatósági közgyűlés!

A folyó évi június hó 25-én tartott második ren-
 des évnegyedes közgyűlés óta történt eseményekről szóló
 jelentésem van szerencsém a következőkben előadni:

I. Mindenek előtt örömmel említem fel azon tény-
 t, hogy önmegméltósága gróf Szapáry Gyula kir. földmive-
 lési miniszter ur — az ezen és a szomszéd Torontál
 tiszamenti véd- és szabályozási-művekkel közvetlenül
 megismerkedni akarván — Szegedtől Titelig, illetve a
 Tisza kitoroklásáig — a mult hó végén — szemleut
 tett, mely alkalommal ezen vármegye tiszamenti községei
 és Zenta városa is, nem késték önmegméltóságát
 a legtisztelendőbb fogadtatásban részesíteni.

Felemlítendőnek találok továbbá, az ezen vármegye
 közönségét — fötisztelendő Csicsáky József prépost,
 esperes-plébános elhunytában — ért súlyos veszteséget,
 hogy ezen buzgó — a vármegye dolgai iránt mindig
 szeretetteljes odaadással viseltett — tagtársunktól ez
 alkalomban is bucsut vehessünk.

Jelentésem rendes keretébe térve:

II. A vármegye központi és járási tisztviselői szor-
 gosan és fennakadás nélkül teljesítették feladataikat.
 Az almászi szolgabírószágot megvizsgáltam és ren-
 den találtam.

III. A vármegyei házipénztárt az ott kezelt alapok-
 kal, valamint a megyei árvapénztárt is havonként az
 előírt módon megvizsgáltam és teljesen rendben találtam.

IV. A közmunkaalapban a korábbi évi hátralék a
 mult közgyűlés alkalmával 38595 ft 88 $\frac{1}{2}$ kr-ra rugott;
 erre időközben befolyt 19637 ft 42 kr, szabályszerűen
 leiratott 7110 ft s így a régi behajtás alatt álló hátra-
 lék még kitesz 11848 ft 46 $\frac{1}{2}$ kr. Az ez évre előírt
 292490 ft 95 kr közmunka tartozásra eddig befolyt
 122827 ft 70 kr s befizetés alatt áll 169663 ft 25 kr.
 Ezen alap a mai napon 14452 ft 06 $\frac{1}{2}$ kr készpénz és
 a zombori takarékpénztárban gyűmölcsözőleg elhelyezett
 153000 ft-tal rendelkezik, mely összegből és a befo-
 lyandó kinnlevő tartozásokból, az év végéig esedéke-
 sekké váló tartozásaink és folyó kiadásaink kiíze-
 tése teljesen biztosítva van. A bácsmegeyi helyi érdekű
 vasutára járó első 25000 ft-os hozzájárulási részletünket,
 az idevonatkozólag nyert felhatalmazás értelmében folyó
 évi október hó 1-ére pontosan kifizettem.

V. A vármegyei tisztviselői nyugdíjalapjában a mai
 napon már 180680 ft 93 $\frac{1}{2}$ kr van rendelkezésre, mely-
 ből 180107 ft 70 kr a zombori takarékpénztárban gyű-
 mölcsözőleg van elhelyezve; 573 ft 23 $\frac{1}{2}$ kr pedig a
 pénztárban készpénzben van meg, a vármegye közön-
 sége által megajánlott hozzájárulási összegből még be-
 hajtás alatt áll 19700 ft 54 kr.

VI. A közpénztári számadásokból az utolsó köz-
 gyűlés alkalmával a vármegyei közigazgatási számvevő-
 ségnél még feldolgozás alatt maradt 162 drb, azóta oda
 beérkezett 137 drb, összesen feldolgozandó volt 299 drb,
 ezekből: a) észrevételzetett 39 drb, b) a mai közgyű-
 lés elé terjesztett 24 drb s így ugyanott feldolgozás
 alatt maradt 236 drb.

VII. A belviszabályozások közül időközben:
 az Apatin község belterületének mentesítésére vo-
 natkozó munkálat foganatosítását engedélyeztem;

a szántova-bezdáni lecsapoló-társulat alapszabályai
 a nagyméltóságú m. kir. földmívelési miniszter által jó-
 válagytatván, a társulat működését megkezdette, a ter-
 vek és műszaki okmányok immár közszemlére kitéve,
 miből folyólag az engedélytárgyalás is legközelebb meg-
 fog már tartatni.

Ezen társulatra s illetve az ennek körébe tartozó,
 szántovai, béregli, kolluthi és bezdáni mentesített terü-
 letek belvezeinek biztos levezetése tekintetéből felette
 fontos volt a főherceg bellyei uradalommal fennforgott
 azon sajtószertű eset, mellyel ezen uradalom, a baranya-
 megyei alispánnak engedélye alapján a baracska duna-
 ágnak ezen vármegye területére eső és a zombor-bezdáni
 műtőhöz csatlakozó végső részletét is betöltötte s ezál-
 tal a tápasatorna alatti alagereszen át a fentnevezett
 községeknek mentesített területeiről a Dunába irányult
 belvezeit is lefolyásukban megakadályozta.

Az ezen igen érzékeny jogsérelem orvoslása tekin-
 tetéből általam a helyszínén a vízjogi törvény alapján
 Baranyavármegye kiküldöttével az összes érdekelt meg-
 hívásával tartott és igen élénk hangulatban megindult tár-
 gyalások azonban a folyó évi szeptember hó 10-én történt
 másodszeri találkozó alkalmával, a mögöttes területek jo-
 gainak érvényesítésével békés kiegyenlítést nyertek s a
 megállapított csőáteresz behelyezése, a kötelezettségeit
 pontosan teljesíteni szokott főhercegi uradalom által,
 minden valószínűség szerint még e hó folyamán, a min-
 denkori ellenőrizhetőség biztos foganatosíthatása tekintetéből,
 a régi baracska dunaág bácsmegeyi oldalán, a kir.
 kulturméltóság felügyelete alatt behelyeztetni.

Mondanom sem kell, hogy ezek kapcsán a kolluthi
 zsilip kérdése is, a zsilip eltávolítása és egy senkit sem
 veszélyeztető cső elhelyezésével végmegoldást nyerend.
 A Bácséren, egy a kupuszina-monostorszeghi lecsapoló
 társulat munkái is folyamatban vannak.

A futtak-vidéki lecsapoló társulat dunamenti ki-
 nduló munkái — bár előzetes segélyezéssel — szintén
 megindítottak.

A gombos-vajszkai ármentesített terület lecsapoló
 munkáinak felülvizsgálata pedig e hó közepén fog, a
 tett intézkedések szerint foganatba vétetni.

Végül a bukini lecsapoló társulat által benyújtott
 tervek és műszaki okmányok kitérteli határideje lejár-
 tva, folyó hó 1-én a helyszínén — az ezen társulat
 munkálatainak, valamint kapcsolatosan — az összerde-
 keltek meghívása mellett a Mosztonga zsilipjének áthe-
 lyezése és ezen vízér medrének a gatarai töltéstől a Du-
 náig, a magas partba, a bukini-novoszellői határra való
 áthelyezése iránti engedély tárgyalást is sikerrel meg-
 tartván, hiszem, hogy az ezen műveletek által elérendő
 mintegy 2 méteres szabad kiümlési előny által ezen víz-
 érnek a folytonos határonkénti elgátolásokban nyilvánult
 legnagyobb bajai és az ottani ledől zsilip által minden
 árvíz idényben előállott nagy veszélytől is és az utóbbtól
 végleg szabadulandunk, míg az áthelyezés az általános
 szabályozásra való teljes hajlandóság beálltáig, a fenti-
 ekben az érdekeltnek már lényeges előnyöket biz-
 tosítand.

VIII. A személy- és vagyonsbiztonság állapotát jú-
 nius hó 21-től mult hó 25-ig, illetve végéig, a mindhá-
 rom szakasparancsnokság részéről beérkezett hivatalos
 adatok következőkben tüntetik elő:

Gyilkosság előfordult 8, kiderített 7, vizsgálat
 alatt áll 1. Rablógyilkosság előfordult 1, vizsgálat alatt
 áll 1. Rablás előfordult 2, kiderített 2. Betöréses lopás
 előfordult 32, kiderített 10, vizsgálat alatt áll 22. Lo-
 pás és tolvajlás előfordult 80, kiderített 49, vizsgálat
 alatt áll 31. Emberölés előfordult 9, kiderített 8, vizs-
 gálat alatt áll 1. Gyújtogatás előfordult 13, kiderített
 6, vizsgálat alatt áll 7. Tűzeset ismeretlen okokból 43.

A községi csendőrségi szabályrendeletre vonatko-
 zólag, az időközi személyes sürgetések dacára, újabb
 miniszteri értesítés nem érkezett.

A kulai főszolgabírónak folyó hó 5-én kelt értesí-
 tésc szerint Füst kulai nagydohánytársaság Varga Mihály
 nevű kocsisa ugyanazonnap hajnalán, a kula-cservenkai
 műtszakoszon ismeretlen tettesek által megtámadott
 és meggyilkoltatván, a nála volt 977 ft készpénz elra-
 boltatott.

A tettesek kinyomozása iránt a legerélyesebb in-
 tézkedések tettek folyamatba, melyektől a legrövidebb
 idő alatt kellő eredményt várok.

IX. A műt építkezések a palánka-ujvidéki műt
 (Futtak-Glozsán közötti részén, nem kevésbé a gombos-
 bogojeva-hódsági műtnek bogojeva-rác-militicsi első
 szakaszán rendes folyamatban vannak; a csonthalom-
 tiszta-földvári útszakasz pedig elkészült és legközelebb
 fog felülvizsgáltatni.

A bácsmegeyi helyi érdekű vasutak munkája is
 szakadatlanul folyik s ezen vasut a szakértők véleménye
 szerint, a kikötött időben leend a közforgalomnak átad-
 ható; a teheráruforgalomnak lehetőleg előzetes megnyi-
 tása iránt már a szeptember 5-iki közigazgatási bizottsági
 ülésből lón, indítványomra, a nagyméltóságú kir. keres-
 kedelmi miniszteriumhoz fölterjesztés intézve.

Az engedélyezett műt-javítások is már közel be-
 fejezvék. A Martonos és Kanizsa közötti ugynevezett
 Csurgónál szükséges új hid és utáthelyezés gyökeres
 megoldhatása tekintetében folyó évi szeptember hó 23-án
 helyszíni szemlét és 24-én tárgyalást tartottam, melyből
 folyólag lesz szerencsém még a mai ülés folyamán kü-

lön előterjesztéssel járulni a tekintetes törvényhatósági bizottsághoz, melyet ezen régi kérdés gyors megoldhatása tekintetéből szíves támogatásukba ajánlok.

X. A tiszamenti védgátak rekonstrukciójára vonatkozó összes munkálatok immár engedélyezték, a martonosi védgátak helyreállítása a főszolgabíró úttján megfelelő szorgalmazás alá vétetett; a kiegészítő munkálatokra vonatkozó tervek és műszaki okmányok hozzájárulva beadatván, azok elbírálására az illetékes szegedi kir. főyammérnökséget megkerestem.

A dunai töltések folytatálagos rekonstrukciójára a molnási kir. főyammérnökség által a gombos apatini, egy a 3. Kueska-csoportra vonatkozó tervek és műszaki okmányok már kitétel alatt állottak, az ezekre vonatkozó engedély-zorgalmakat, amint azt időm megengedendi, a helyszínen azzal megtartandom.

Az apatini igen veszélyes Dunapart szakadások megakadályozására a legsürgősebb partvédezeti munkálatok — a nagyméltóságú m. kir. földmívelési miniszterium részéről engedélyezett 25000 frtnyi segély alapján — biztosítottak és az elért ajánlati eredmény folyó évi szeptember 29-én a fennsített miniszterium részéről jóváhagyatván, a megállapított munkák sürgős fogantatásához az előzetes engedélyt már tegnap megadtam, a munkákat pedig a miniszteri kívánathoz képest — ha azt ezen közgyűlés lefolyása megengedendi — a vállalkozóknak már holnap fogom fogantatására átadni.

XI. A közegészségi állapot a lefolyt 3-ik évnegyedben is igen kedvező volt, mert a kanyaró és néhány esetben a vörheny csak Apatinban és a tiszakálmánfalvi telephelyen lépett fel és ott is szelíd lefolyással.

A szemesi köthártyalob azonban ismét nagyobb mérvet öltvén, a lakosság megvizsgálását és a szem-bajok összeírását folyó hó 4-én 22558. szám alatt elrendeltem és a kifejlendőkörhöz képest a további szükség szerinti intézkedéseket pontosan megteendém; egyéb járványos vagy ragályos betegség a vármegye területén nem fordult elő.

A védhímlőoltás be van fejezve, a gyógyszerárak megvizsgálása pedig folyamatban van.

XII. Az állategészségügyi az elmúlt időszakban kevésbé megnyugtató alakot öltött, a mennyiben:

Himlőt 30 drb juh kapott, melyből ellullott 15, meggyógyult 5, gyógykezelt alatt áll 10 drb.

Lépfenebén: ellullott 15 ló, 14 drb szarvasmarha és 20 drb sertés; meggyógyult 119 sertés és gyógykezelt alatt maradt 272 sertés.

Szaj- és körömfájásban: a tinójarási puszta 436 szarvasmarha betegedett meg.

Takonykórban: kiirtott 8 ló.

Rühkórban: 5 drb ló gyógykezeltetik.

Veszétség miatt: 2 ló kiirtott és 1 ló megfigyelés alatt áll; 17 drb kiirtott és 30 sertés megfigyelés alatt áll.

Egyéb ragályos baj a hasznos házi állatok között nem fordult elő.

Az ezekben összefoglalt jelentésemet befejezve, kérem azt tudomásul vétetni.

Kelt Zomborban, 1889. évi október hó 8-án.

Schmausz Andre,
alispán.

Hírek.

A kalocsai bibornokérek jubileuma. Haynald Lajos biboros-érsekhez, áldozópapsága ötven éves jubileumán Ofelsége a király a következő legfelsőbb magánkéziratos intézte: „Kedves dr. Haynald bibornok-érsek! Fogadjátok áldozásának felszabadító fordulója alkalmából legbensőbb szerencsekívánatomat, melyeket annál nagyobb örömmel fejezek ki Önnek, mert ez ünnepély újólag alkalmat szolgáltat nekem megemlékezni azon, nemcsak általam már ismételve hálás elismeréssel kísért, de az egész országban, sőt annak határain túl is ismeretes ritka érdemeiről, melyeket Ön ez évek hosszú során az egyház, valamint a trón és az állam körül szerzett, azon kiváló tevékenységéről, melyet a tudományok terén kifejtett, és azon áldástterjesztő jótékonyaságról, melylyel Ön ritka áldozatkészséggel és bőkezűséggel ezrek szívébe a hálának maradandó emlékeit ültette. Őszintén kívánom, hogy azon boldogító önértetet, melylyel Ön a lefolyt ötven évre visszatékinthet, teljes testi és lelki erővel tovább is élvezhesse, és hogy a jelenleg sajnosan gyengélkedő egészségének mielőbbi helyreálltával, áldásos működését, mint az egyház és az ország disze, még számos évekig folytathassa. Kelt Bécsben, 1889. évi október 12-én. Ferenc József s. k. — Ganglbauer bibornok és Galimberti nuncius táviratilag üdvözölték Haynald bibornokot 50 éves papi jubileuma alkalmából. — Kalocsán kedden reggel 9 órakor, a székesegyházban fényes „Te-Deum“ és ünnepélyes nagymise volt, melyen Lichtensteiger felsz. püspök celebrált drága arany brokát ornatásban, melyet a főszékes káptalan, góth-stylű kebelylely, melyet a főmegyei papság, püspökbottal, melyet Bács-Bodrogmegye, arany kereszttel, melyet a főmegyei püspököt, Tiz órakor Kalocsa város díszgyűléséből nagyszámú küldöttség pompás chagrinkötésű albumban a jubiláló bibornok címerével hódolati feliratot vitt, melyet Brandtner városi főjegyző beszéde kíséretében Majorossy felsz. püspök vett át és köszönt meg az ünnepelt megbízásából. — A papnövéldében kitünően sikerült szavalati és zenei előadás volt. — XIII. Leó pápa ösztönzése kitüntető levelében üdvözölte a kitünő, nagyérdemű főpapot, áldását küldve. — Az üdvözlések tömegesen érkeznek külföldről. — A városi kaszinó bankettjén Csernyos elnök Haynaldot, Brandtner főjegyző Majorossy püspököt, Moesy igazgató és lapudósító Haynaldot, a volt

újságíró, író, tudóst köszöntötte fel. A lelkesedés városszerte nagy. — A m. tud. akadémia elegyes ülése alatt 65 akadémiai tag aláírásával ellátott üdvözlő iratot intéztek a bibornokhoz, mint az akadémia tiszteleti tagjához. — A főrendek üdvözlő felirattal gratuláltak a tisztelt főpásztornak.

Haynald-misék. Dr. Haynald Lajos, biboros-érsekünk 50 éves áldozásának jubileuma alkalmából hálaladó díszistentisztelet tartottat a helybeli róm. kath. templomban. A szent misén Fejér Gyula apát-plébános celebrált fényes segédlettel s résztvettek az összes hivatalok és hatóságok képviselői. A mise alatt a polgári kaszinói dalárda énekelt. Staudacher József és Traub József egy igen sikerült duót, Gozser Vityalos pedig gyönyörű szóló énekeltek. Ugyanezt a napot Szabadkán is díszmisével ülték meg.

Ö-Becséről írják október 15-iki kelettel: A tegnapi esteli harangszó után megszólaltak egy a katólikus, mint a görögkeleti templomban az összes harangok és szóltak az előbbieket egy teljes, utóbbiak fél órán át. A be nem avatottak nem tudták mire magyarázni, míg a beavatottak kellemesen lepettek meg, hallván azt, hogy más vallás templomában is meghúzták a harangokat annak tiszteletére, ki az egyház, az ország büszkesége s aki a holnapi napon ünnepli áldozásának 50 éves jubileumát. Ha mint egyházi, ha mint hazafi, ha mint ember irányában nyilvánuló tiszteletadást tekintjük, minden tekintetben vigasztaló, örvendetes jelenség az, hogy szerb testvéreink velünk együtt ünneplik meg dr. Haynald Lajos biboros érsek jubileumát, velünk együtt tisztelik a kitünő papot, kitünő hazafit, a tudomány kitünő bajnokát s a jótékonyaság gyakorlatában fáradszótlan embert. Tapasztaljuk azt, hogy nemely kicsinyes dolgokban apró emberek megkísérlik néha-néha a jó egyetértés felbontását, de komoly dolgokban, magasabb eszmék érvényesítése céljából megvan a jó egyetértés s a magán érdek félretétele mellett a közjó a vezérelv, s ebből kifolyólag a közjó érdekében érdemeket szerzett polgártársai nemzetiségi és valláskülönbőség nélkül tisztelettel mindenki s el nem mulasztja az alkalmat, a mikor és a hol az ily jeles irányában érzelmeit nyilváníthatja. — Ismeretes az egész művelt világban dr. Haynald Lajos, de legjobban ismeri anyamegyénk, hol lépten nyomon tapasztalhatni áldásos keze még áldásosabb működését. Nem is céltom, de tehetségemben sem áll a jelesek ezen legjelesebbjéről dielshimusz zengeni, ezt igen jelesek számtalanszor tették már. Annak megjegyzése mellett még, hogy a mai napon tartott istentiszteleten valás és nemzeti különbség nélkül igen számosan vettek részt, a melyen a súlyos betegségéből szinte örömmünkre felgyógyult prépostunk fényes segédlettel celebrált, ismételve kérjük a jó Isten, hogy egyházunk, hazánk jelesét, dr. Haynald Lajos biboros érseket, jelenlegi gyengélkedéséből teljesen kigyógyítva, az egyház, a haza és az emberiség örömeire még igen soká éltesse!

Haynald jubileum. Hódásághon biboros-érsekünk jubileuma napján a r. kath. templomban ünnepi zenés nagymise és „Tedeum“ tartottat, melynél a község mélyentisztelt és szeretett lelki gondozója Osztermayer József c. kanonok és esperes-plébános celebrált. Ez alkalommal a templom zsuflóság megtelt ajátatos hívőkkel és az egyházi ünnepélyt az is emelte, hogy a községi előjáróság és a helyben székelő hivatalok személyzete Jusits Lajos kir. járásbíró és Müller Béla szolgabíró vezetésével a testületileg jelent meg; jelen voltak továbbá a helybeli iskolák növendékei is tanítóik kíséretében. r. t.

Haynald biboros-érsek adakozásai. A kalocsai biboros érsek aranymiséje alkalmából Stampfel Károly poszonyi könyvtárusnál „Haynald életéből“ megjelent érdekes „Vázlatok“ részletes kimutatást közölnek a bőkezű főpap egyházi, tanügyi, tudományos, irodalmi, művészeti és humánus célokra tett adakozásairól. Erdélyi püspökségének tizenhárom éve alatt, aránylag szerény javadalmából 394,897 forint, kalocsai érsekségének huszonkét évi folyamán 4 millió 209,730 frt, eddig tehát összesen 4.604,627 frtot áldozott közcélokra. Hozzáadva ez összeghez az aranymiséje alkalmából a kalocsai érseki megye egyházi és iskolai céljaira szolgáló Haynald alapra 236,000, a zombori árvaházra 80,000, a bácsi és bajai leányiskolára 20,000, az édesanyja emlékére Szécsényben alapított kór- és árvaházra 15,000, a kalocsai csillagára tett 15,000 frtnyi alapítványait, Haynald közcélokra tett adakozásait tetik az öt milliót. E fejedelmi összegben a magyar tudományos akadémia, a magyar nemzeti és az erdélyi múzeum, a zeneművészeti akadémia, a kalocsai csillagda, a vatikáni okmánytár, az országos statisztikai kongresszus, a magyar afrikai társulat, régészeti ásatások és egyéb tudományos, irodalmi és művészeti célok nem kevesebb, mint 227,293 frttal szerepelnek, ide nem számítva a bibornok európai hírű botanikus gyűjteményét és szakkönyvtárát, melyet a nemzeti múzeumnak ajándékozott. És ha „a jövedvő adakozót szereti az Isten“, természetes, hogy az ország első adakozójának ily magasra vitte fel a dolgát.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter Szabadkáról f. hó 14-én a délelőtti gyorsvonattal, Czorda Bódog államtitkár, Manojlovich kuriai tanácselnök, Beksics, Vojnich, Antunovich és Olay képviselők kíséretében Budapestre utazott. A pályaudvarban a bucsuzásnál megjelent a város színe-java, a hatósági és a bírósági tisztviselők, az ügyvédi kar és a hitfelekezeti képviselői. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter szíves szavakban vett bucsut s különösen Kállay főispánnal és Manuzsich polgármesterrel szemben adott a rokonszenves fogadtatásért elismerésének kifejezést. Bucsuzásaiban is hangsúlyozta, hogy Szabadka városára a közel jövőben már nagy feladatok várnak.

Személyi hír. Koczkar Zsigmond orsz. képviselő, dr. Csihás Benő polgármester és dr. Sztójkovits Péter a megváltandó regále ügyében tegnap reggel a fővárosba utaztak.

A kormány pénzügyi és közgazdasági programja. A hét eseménye a kerekaszában 400,000 forint hiánnyal záruló 1890-iki évi költségvetési előirányzat és Wekerle pénzügyminiszter valóban nagyszabású expoziója. A mily kedvező hatást gyakoroltak a magyar pénzügyminiszter fejtegetései a képviselőházban, hol a közvetlenség erejével hatottak, ép oly előnyös megítélésben fognak résztulni a közvélemény s mindenekelőtt a pénzügyi ágat. A nagy közönség örvendetesen lesz meglepve egy magyar költségvetés által, mely fél milliónál kisebb deficitet irányoz elő s bizonyára ezen

körülményben lesz hajlandó látni a legnagyobb sikert és fordulatot, mellyel pénzügyi politikánk dicsekedhetik. A pénzügyi ellenben — teljes jogosultsággal — nem a minimális összeggel előirányzott deficitben, hanem azon szerfölött reális összeállításban fogja látni legerősebb biztosítékát pénzügyeinek javulásának, mely összeállítás méltán dicsegetésre válik a pénzügyminiszternek.

Az 1888-iki zárszámadások. Tisza Kálmán miniszterelnök a képviselőház f. hó 15-iki ülésén bejelentette a magyar korona országainak 1888-ik évről szóló zárszámadásait az állami számvévszék részletes jelentésével együtt. A tényleges pénztári eredmény, a kölcsönökből szerzett összegek levonása után, a következő: Összes bevétel 337.939,845 frt. Összes kiadás 362 millió 43,337 frt. Hiány 24.103,492 frt. A rendes kezelésben ugyanis a bevétel 335 millió 27,311 frt 57 kr, melyből levonva a kölcsönökből eredő bevételeket, azaz 9.164,828 frt 92 krt, marad bevétel 325.862,482 frt 65 kr; a kiadás 321.775,830 frt 29 kr lévén, a fölösleg 4.086,652 frt 36 krt tesz ki. Az átmeneti kezelésben a bevétel 52.932,613 frt 14 kr, melyből levonva a kölcsönökből eredt 40.855,280 frt 46 krt, maradt tiszta bevételként 12 millió 77,362 frt 68 kr. Ennek ellenében az átmeneti kezelés kiadása 4.953,740 frt 92 kr, beruházásokra fordított 16.209,771 frt 99 1/2 kr és rendkívüli közönségi kiadásokra 19.103,993 frt 56 1/2 kr, összesen 40.267,506 frt 48 kr, a hiány tehát az átmeneti kezelésben 28.190,143 frt 80 kr, a tiszta pénztári hiány pedig 24.103,491 frt 44 kr, amit összehasonlítva az előirányzatnál hasonló módon megállapított 36.032,522 frt 23 kr hiánnyal, a tényleges pénztári eredmény az előirányzathoz képest 11.929,030 frt 79 krral kedvezőbb.

Kinevezés. A pénzügyminiszter ur önmagyméltósága Siffer Béla zombori m. kir. pénzügyigazgatósági számgyakornokot, a zalamegyei pénzügyigazgatóság területére VI. oszt. adóosztázt nevezte ki.

Harmadik honvéd lovasdandár-parancsnokság szervezését vette terdvé a honvédelmi miniszter. A jelenleg fennálló két lovasdandár-parancsnokság ugyanis, melyek mindenikének öt-öt huszárezred van alája rendelve, a legnagyobb erőmegfeszítés mellett is alig volt eddig képes minden tekintetben megfelelő hivatászerző feladatának s természetesen még kevésbé lehet erre képes jövőre, a huszár-századoknak negyvenről hatvanra történt szaporítása után, mi által a honvéd-huszár-ezredek századainak száma négyről hatra emelkedett. Beállott tehát, a miniszter nézete szerint annak szüksége, hogy a mostani két honvéd lovasdandár-parancsnokság egygyel megszorítottassék. Így is még mindig két dandárparancsnokság alá három-három, az egyik alá pedig négy huszárezred lesz rendelve.

Elfogott rablógylkosok. Mint Cservenkáról jelentik, a kulai rablógylkosság tetteseit Klemm esendőr-főhadnagy már kinyomozta, még pedig 3 kulai szerb személyében.

Névváltoztatás. Bruck János Izidor, bajai illetőségű, ugyanottani lakos saját, valamint Anna, Malvin és Erzsébet kiskorú gyermekei vezetéknévének „Bokor“-ra kért átváltoztatása, helygyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Rab-szökevény. Bárány Pál személyleírása: bács-bodrogmegyei, 6-kanizsai szülötésű és illetőségű, 29 éves, magyar, irni és olvasni tud, róm. kath., nős, napszámos (fegyházban takácsmesterséget tanult), magassága 165 centiméter, testalkata közép, zömök, arca kerek, arszíne szőke, haja gesztenyeszínű, homloka magas, szemöldöke barna, szeme sárga, arca rendes, bajusza vöröses, szája rendes, fogai épek, álla kerek. Nagy-enyedi kir. törvényszék.

A hajóközlekedés újabb menetrendje a Tiszán. Ezután Szegedről Zimonyba vasárnap és csütörtökön reggeli 6 órakor. Szegedről Tittelbe vasárnap, kedd, csütörtök és szombaton 6 óra reggelén, Zimonyból Szegedre hétfőn és pénteken délben, Tittelből Szegedre hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnapon a Zalan-Kaméni helyi gőzös megérkezése után és végül Török-Becséről Szegedre hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton reggel fog a hajó indulni. Ezen menetrend érvényes november hó 2-ig, míg november hó 3-tól további intézkedésig. Szegedről Tittel Zimonyba. Vasárnap és csütörtökön reggel 7 órakor, Zimonyból Szegedre hétfőn és pénteken délben, Tittelből Szegedre hétfőn és pénteken délután 5 órakor s végül Török-Becséről Szegedre kedden és szombaton reggel 6 órakor fognak a hajók inditattni.

Járdák. A Szelenese külvárosban a hárfa-utczában a szerb iskolához vezetű ut, oly járhatatlan állapotban van, hogy azon áthaladni alig lehet. Kérjük a tek. kapitányi hivatalt ezen bajon mielőbb segíteni.

Nyomozások. Lopás büntetlélv vádolt Pendl Gyula ismeretlen helyen tartózkodóval országsszerzetei köröztetése elrendeltetett minélfogva felhivatnak az összes hatóságok miszerint nevezett feltalálása esetében elfogni és a szabadkai kir. ügyészséghez átkísértetni sziveskedjék Személyleírása következő: bajai szülötésű, r. kath., nőten, mázolósegéd, 29 éves, magas, nyulánk, arca sovány, szemei kékék, haja szőke, bajusza és szakállja nincs, szája szabályos, orra vékony, fogai épek, beszél magyarul, olvasni keveset, irni nem tud, különös ismertető jele nincsen. Szabadkai kir. trvszék. — Lopás büntetése miatt vádolt Lakatos Ferenc ismeretlen helyen tartózkodóval, köröztetése elrendeltetett. Felhivatnak az ösz-hatóságok, miszerint nevezett vádlottat feltalálás esetén elfogni és a szabadkai kir. ügyészséghez átkísértetni sziveskedjék. Személyleírása: sztanisitsi szülötésű, foglalkozás nélküli kóbor cigány, lakhelye Sztanisits, nőten, 45-48 év körüli, róm. kath., közép, arca tojásdad, szeme barna, szemöldöke barna, orra, szája rendes, haja barna, fogai épek, arca borotvált, különös ismertető jele nincsen. Szabadkai kir. trvszék.

Zaun M., helyben tanító táncmester, szombaton este a „Vadászkürt“-ben növendékeivel táncestélyt rendez.

Cseléd-szökevény. Stolz Katalin rác-militicsi illetőségű szolgáló f. évi szept. 21-én gazdájától, Drescher Jánostól, ruhájának és cselédkönyvének hátrahagyása után megszökött, s mert nevezett ezt már többször tette, szűlei állítása szerint, szökési mániában szenved, s ilyenkor a körülíekvő községek valamelyikében barangol, most azonban minden kutatás dacára, fel nem találhatók; nevezett személyleírása a következő; szül. éve 1868., róm. kath., termete sugár, arca hosszukás, szeme barna, szemöldöke fekete, orra rendes, szája rendes, haja fekete, fogai épek, különös ismertető jele nincs, irni, olvasni nem tud. Hódásági szbiró.

Zseb
ó-becsei pra
melik ki

Alap
alapkövet
lenlétében.

Tanc
19-én az
Ugyanott a
szegénysor
kas Orban
latszik Zent
nap két tar

Zona
uj reformot
egy szó után
galomnál. Az
való forgalo
dija a távois
bályozva.

Felha
zető felhivat
rásbírósgo
ber 23-án a
néplázadás i

Vasuti me

Szeged
Rö-zke
Horgos
Palics
Szabadka
Szabadka
Tavankút
Bajmok
Militics
Zc ubor
Szt.-Iván
Szonta
Gombos
Erdőd
Dalya
Dráva-Szarvas
Eszék
Eszék
Dráva-Szarvas
Dalya
Erdődre
Gombosról
Szonta
Szt.-Iván
Zombor
Militics
Bajmok
Tavankút
Szabadka

Szabadka
Palics
Horgos
Rö-zke
Szeged

Zombor
Szabadka
Szabadka
Kelebia
Kis-Szállás
Kis-Körös
Kis-Körös
Budapest

Budapest
Kis-Körös
Kis-Körös
Kis-Szállás
Kelebia
Szabadka
Szabadka
Zombor

Szabadkától
Szabadka
Csanavér
Topolya
Hegyes-Fekete
Verbasz-Kula
Ó-Kér
Kiszár
Ujvidek
Zimony
Belgrád

Belgrádtól
Belgrád
Zimony
Ujvidek
Kiszár
Ó-Kér
Verbasz-Kula
Hegyes-Fekete
T-polya
Csanavér
Szabadka

Szabadkától
Szabadka (vend)
Csikéria
Bács-Almás
Bikity-Borsód
Baja

Baj
Bikity-Borsód
Bács-Almás
Csikéria
Szabadka (vend)
Kis-Körös (vend)
Kecel
Oreg-Ceertó
Kalocsa

Kalocsától
Kalocsa
Oreg-Ceertó
Kecel
Kis-Körös

Melléklet a „Bácska“ 82-ik számához.

Zsebtolvajok garázdálkodnak egy idő óta az ó-becsei piacon s különösen a női nemet szívesen szemelik ki áldozatul, megfosztván őket zsebtárcáiktól.

Alapkövetel. Zentán a felsőhegyi templom alapkövét a napokban helyezték el, nagy közönség jelenlétében.

Táncestélyek. A zentai izr. nőegylet f. hó 19-én az Eugen-szállóban zártkörű táncestélyt rendez. Ugyanott a kereskedő ifjak ugyanaz nap a gimnázium szegénysorsu tanulói téli ruházatának beszerzésére Farkas Orbán vendéglőjében táncmulatságot adnak. Ugy látszik Zentán sok lehet a táncos fiatalság, hogy egy nap két táncmulatságot rendeznek.

Zóna-sürgönyözés. A közlekedésügyi miniszter új reformot alkot. Leszállítja a sürgönydíjakat úgy, hogy egy szó után csak 1/2 kr díj lesz fizetendő a helyi forgalomnál. Az eddigi két kros díj csupán az Ausztriával való forgalomban maradna meg, míg a táviratozás többi díja a távolság szerint a zónatarifa mintájára lesz szabályozva.

Felhívás. Tóth Imre bács-szt-tamási volt örsvezető felhívatik, hogy tartózkodási helyéről ezen kir. járásbírósgót sürgősen értesítse, mert az 1887. évi október 23-án az új-verbászi Elzász-féle korszakban történt néplázadás iránti kihallgatása szükséges. Kulai szbiró.

Vasuti menetrend 1889. évi október hó 1-től.

Szegedtől Eszékig.			
	személyv.	személyv.	vegyes v.
Szeged indul	8.01	12.00	8.45
Röszke "	8.20	12.18	9.09
Horgos "	8.35	12.34	9.36
Pálics "	9.07	1.05	10.17
Szabadka érkezik	9.22	1.20	10.36
Szabadkától Eszékig.			
	személyv.	vegyes v.	vegyes v.
Tavankút indul	6.37	2.10	5.34
Bajmók "	7.01	2.50	6.09
Militics "	7.20	3.19	6.40
Militics "	7.49	4.12	7.25
Zenbor "	8.09	5.00	8.05
Szt. Iván "	8.29	5.35	8.36
Szóna "	8.42	5.57	8.55
Gombos érkezik	8.53	6.16	9.11
Erdőd indul	9.43		10.40
Dálya "	10.10		11.29
Dráva-Szarvas "	10.27		11.50
Eszékre érkezik	10.50		12.21
Eszéktől Szegedig.			
	személyv.	vegyes v.	vegyes v.
Eszék indul	5.05		3.46
Dráva-Szarvas "	5.27		4.23
Dálya "	5.55		5.08
Erdőd érkezik	6.08		5.24
Gombosól indul	7.08	9.15	6.24
Szóna "	7.21	9.34	6.46
Szt. Iván "	7.34	9.54	7.09
Zombor "	8.00	10.49	8.10
Militics "	8.14	11.13	8.38
Bajmók "	8.49	12.00	9.37
Tavankút "	9.04	12.22	10.02
Szabadka érkezik	9.27	12.55	10.42
Szabadkától Budapestig.			
	gyorsvonat	személyv.	vegyes v. expressv.
Zombor indul	8.00	10.49	8.10
Szabadka érkezik	9.27	12.55	10.42
Szabadka indul	9.32	1.45	10.50
Kelebia "		2.43	11.52
Kis-Szállás "	10.11	3.03	12.20
Kis-Körös érkezik	10.59	4.12	1.58
Kis-Körös indul	11.06	4.21	2.13
Budapest érkezik	1.25	7.30	6.40
Budapesttől Zomborig.			
	személyv.	gyorsvonat	vegyes v. expressv.
Budapest indul	8.00	2.40	9.40
Kis-Körös érkezik	11.04	4.52	1.48
Kis-Körös indul	11.16	4.59	1.59
Kis-Szállás "	12.28	5.48	3.41
Kelebia "	12.46		4.05
Szabadka érkezik	1.02	6.12	4.24
Szabadka indul	2.10	6.37	5.34
Zombor érkezik	5.00	8.09	8.05
Szabadkától Belgrádig.			
	expressv.	személyv.	gyorsvonat
Szabadka indul	5.50	1.46	6.26
Csantarér "		2.11	6.16
Topolya "		2.34	6.59
Hegyes-Feketehegy "		2.56	7.16
Verbász-Kula "		3.16	7.30
Ó-Kér "		3.34	7.44
Kiszér "		3.51	8.15
Ujvidek "		4.19	8.21
Zimony érkezik	8.59	6.20	9.45
Belgrád érkezik	9.09	6.45	10.15
Belgrádtól Szabadkákig.			
	expressv.	személyv.	vegyes v. személyv.
Belgrád indul	3.02	5.30	3.25
Zimony indul	3.12	6.11	4.01
Ujvidek "	4.43	7.43	7.19
Kiszér "			7.58
Ó-Kér "		8.13	8.22
Verbász-Kula "		8.28	8.51
Hegyes-Feketehegy "		8.40	9.14
Topolya "		8.57	9.47
Csantarér érkezik	6.30	9.32	10.13
Szabadka érkezik			10.50
Szabadkától Bajáig.			
	vegyes v.	személyv.	
Szabadka (vendéglő) indul	5.45	2.45	
Csikéria "	6.32	3.20	
Bács-Almás "	7.18	3.52	
Bikity-Borsód "	8.02	4.26	
Baja érkezik	8.52	5.02	
Bajától Szabadkákig.			
	személyv.	vegyes v.	
Baja indul	10.26	6.50	
Bikity-Borsód "	11.05	7.51	
Bács-Almás "	11.45	8.47	
Csikéria "	12.10	9.21	
Szabadka (vendéglő) érkezik	12.40	10.00	
Kis-Köröstől Kalocsáig.			
	vegyes v.	személyv.	
Kis-Körös (vendéglő) indul	11.27	5.10	
Kecel "	12.09	5.48	
Óreg-Csertő "	12.40	6.15	
Kalocsa érkezik	1.07	6.38	
Kalocsától Kis-Körösig.			
	személyv.	vegyes v.	
Kalocsa indul	8.55	2.18	
Óreg-Csertő "	9.19	2.46	
Kecel "	10.03	3.35	
Kis-Körös érkezik	10.26	4.02	

A tiszaparti vasut leendő menetrendje:

Szabadkától Ó-Becsig.			
	vegyes v.	vegyes v.	
Szabadka indul	4.50	3.51	
Verucics "	5.20	4.23	
Ó-Kanizsa szállás "	5.42	4.45	
Bogáros "	6.05	5.11	
Eliagázás Horgos felé "	6.25	5.30	
Zenta "	7.09	5.59	
Ada "	7.48	6.38	
Mohol "	8.06	6.56	
Petrovostellő "	8.28	7.18	
Ó-Becse érkezik	8.55	7.45	
Ó-Becstől Szabadkákig.			
	vegyes v.	vegyes v.	
Ó-Becse indul	5.00	4.12	
Petrovostellő "	5.30	4.44	
Mohol "	5.50	5.06	
Ada "	6.05	5.24	
Zenta "	6.59	6.18	
Eliagázás Horgos felé "	7.07	6.26	
Bogáros "	7.34	6.51	
Ó-Kanizsa szállás "	8.00	7.17	
Verucics "	8.22	7.39	
Szabadka érkezik	8.49	8.06	
Szegedtől Zentáig.			
	vegyes v.	vegyes v.	
Szeged indul	2.31		
Röszke "	3.01		
Horgos "	3.31		
Martonos "	3.57		
Ó-Kanizsa "	4.29		
Adorján "	4.57		
Eliagázás Szabadka felé "	5.17		
Zenta érkezik	5.25		
Zentától Szegedig.			
	vegyes v.	vegyes v.	
Zenta indul	6.44		
Eliagázás Szabadka felé "	6.52		
Adorján "	7.14		
Ó-Kanizsa "	7.49		
Martonos "	8.08		
Horgos "	8.39		
Röszke "	8.58		
Szeged érkezik	9.23		

Eszerevétel. A kövéren nyomott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jeleltetik.

A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve.

Közlekedésügy. Lapunk mai számában közöljük az 1889. évi október 1. óta életbelépett vasuti menetrendet. Szükségessé vált ez azért, mert nagyon sokan lehetnek még, akik nem tudják, hogy október 1-től új menetrend lépett életbe. Ezen következtetést a szomszéd lapnak esztörtöki számából vontuk le, mely még mindig a június 1-én érvényessé lett menetrendet közli, nem is sejtve, hogy október 1. óta, ha nem is lényegesen, de változott a menetrend.

Táncfűzérke. A helybeli ifjuság ma este a Vadászút-szállóban zártkörű táncfűzérkét rendez. Ha ez sikerül, megismétlik minden pénteken. Kívánjuk, hogy sikerüljön!

Gazdátlan tárgy. M. hó 15-én megtartott országos vásár alkalmával Maximovits Péter zombori lakostól egy világos pej, 15 markos h. b. c. IL bélyegű h. bal lábára keze kancsa lójárta hiánya miatt bitangóságba vétetett. Bajai rkapitányság.

Magyarosodunk. Brandeker István, a hód-sághi alsófokú ipariskola igazgatója, a helybeli kereskedő tanoncok részére a kereskedők támogatásával magyar nyelvű tanfolyamot létesített, melyen a kereskedelmi szakba vágó tantárgyakat magyarul adja elő. r. t.

Névsora

azoknak, kik a dr. Haynald Lajos kalocsai bibornok-érsek ur Oeminienciájának 50 éves áldozati jubileuma alkalmából a vármegye területén lakó római katolikusok részéről átnyújtott emléktárgy beszerzési költségeihez adományaikkal hozzájárultak.

(Folytatás.)

Biró Pál Ó-Morovica 40 kr, Boruzs István Ó-Morovica 50 kr, Boruzsné Ó-Morovica 50 kr, Boldog Imre Ó-Morovica 50 kr, Boldog Mihály Ó-Morovica 20 kr, Budimacza Julia Csantavér 20 kr, Berkó Ferenc Pacsér 30 kr, Berkó János Pacsér 30 kr, Budánovits Árpádné Pacsér 50 kr, Blagojevics Bajsa 30 kr, Berkes János Bajsa 20 kr, Berkes Ferencné Bajsa 10 kr, Benacsek Fábian Bajsa 20 kr, Bezeg Jánosné Bajsa 4 kr, Bajunán János Bajsa 4 kr, Bajszár Mihály Bajsa 4 kr, Bene Róza Hegyes 50 kr, Balassy György Hegyes 1 frt, Bálint Berta Hegyes 30 kr, Bodor Anna Topolya 25 kr, Blankovits Borbála Topolya 10 kr, Bordás István Feketehegy 20 kr, Bódy György Topolya 50 kr, Begovits Mátyas Topolya 1 frt, Bódis Balázs Topolya 40 kr, Barakovics Kálmán Kula 1 frt, Besenyői Kálmán Kula 1 frt, Blancez Katalin Kula 2 frt, Blancez Mátyas Kula 1 frt, Blancez Rozália Kula 1 frt, Blancez Borbála Kula 1 frt, Blancez Mihály Kula 1 frt, Blancez Miklós Kula 50 kr, Blancez Mihály Kula 10 kr, Braun Ferenc Kula 2 kr, Blancez József Kula 20 kr, Blancez János id. Kula 20 kr, Braun József Kula 20 kr, Braun János Kula 10 kr, Blancez János ifj 30 kr, Bauer János Kula 10 kr, Bellovics István Kula 20 kr, Blancez Mátyas Kula 30 kr, Bálint Károly Kula 10 kr, Blaskó István Kula 10 kr, Behr József Kula 10 kr, Berkó György Kula 10 kr, Bajella István Kula 7 kr, Berkovics György Kula 10 kr, Berkó József Kula 20 kr, Bognár András Kula 5 kr, özv. Bognár Jánosné Kula 8 kr, Bognár Mihály Kula 20 kr, Blaskó Pál Kula 5 kr, Bálint Ferenc Kula 5 kr, Brasda Ignác Kula 5 kr, Brezsnayk József Veprovác 10 kr, Boeskovics András Veprovác 7 kr, Bozsán Albert Veprovác 10 kr, Bisinger Boldizsár Veprovác 17 kr, Brezsnayk István Veprovác 20 kr, Bizinger Fábian Veprovác 20 kr, Balassi Szilárd Veprovác 20 kr, Barát András Kueura 10 kr, Barát János Kueura 4 kr, Barát Mihály Kueura 10 kr, Barát András Kueura 5 kr, Burgstaller József Cservenka 50 kr, Blancez Sándor Cservenka 30 kr, Balázs Vince Apatin 2 frt, Basler Ferenc Apatin 50 kr, Basler Péter Apatin 50 kr, Blem W. Apatin 50 kr, Born János Apatin 10 kr, Beiszmann Mihály Apatin 30 kr, Blechel Jakab Pr.-Szt-Iván 10 kr, Burghardt Jakab Pr.-Szt-Iván 50 kr, Bretwagen György Pr.-Szt-Iván 10 kr, Blechel Vendel Pr.-Szt-Iván 20 kr, Burghardné Pr.-Szt-Iván 20 kr, Burghard János Pr.-Szt-Iván 20 kr, Bahl Márton Pr.-Szt-Iván 20 kr, Burghard József Pr.-Szt-Iván 10 kr, Brettreger Miklós Pr.-Szt-Iván 10 kr, Burghard Gáspár Pr.-Szt-Iván 20 kr, Blich György Pr.-

Szt-Iván 10 kr, Bálty Jóca Monostorszegh 50 kr, Bickieky Tamás Monostorszegh 2 frt, Boeh Antal Monostorszegh 1 frt, Beslin Zsvikó Monostorszegh 20 kr, Bogner Mátyas Dorozsló 50 kr, Bogojeván kisebb adományaikból befolyt 10 frt, Berecz Károly Bogojeva 2 frt, Buják István Kupuszina 10 kr, Balog György Kupuszina 5 kr, Buják Mihály Kupuszina 4 kr, Borgóli István Kupuszina 20 kr, Buják József Kupuszina 2 kr, Balog Mihály Kupuszina 6 kr, Balog Elek Kupuszina 4 kr, Belesics András Kupuszina 4 kr, Buják György Kupuszina 10 kr, Balog József Kupuszina 5 kr, Bernhardt F. Bresztovác 20 kr, Bernhardt József id. Bresztovác 10 kr, Banschert Jakab Bresztovác 10 kr, Bruszt Mátyas Bresztovác 20 kr, Boosz Miklós Bresztovác 20 kr, Bernhard Mihály Bresztovác 10 kr, Barth Jakab Bresztovác 4 kr, Bahert Mátyas Bresztovác 10 kr, Balanzi József Bresztovác 10 kr, Brenner Mihály Bresztovác 5 kr, Brenner Miklós Bresztovác 10 kr, Bavier Lajos Bresztovác 10 kr, Ball Mátyas Bresztovác 6 kr, Beresi Mihály Bresztovác 10 kr, Boosz György Bresztovác 20 kr, Bartl György Bresztovác 1 frt, Brenner Mihály id. Bresztovác 50 kr, Boosz Pál Bresztovác 40 kr, Bervier Mátyas Bresztovác 60 kr, Bachert Márton Bresztovác 10 kr, Brenner Gáspár Bresztovác 10 kr, Baller Ferenc ifj. Bresztovác 20 kr.

Csupor Gyula N.-Palánka 1 frt 35 kr, Csarsch Károly N.-Palánka 50 kr, Csébi több lakos 5 frt, Csarsch Gábor Palánka 50 kr, Csébi I. előjegzési egylet 3 frt, Csapláros János Tatabáza 50 kr, Czettl Lőrinc Bajmók 1 frt, Csinesák János Jankovác 20 kr, Csernák János Jankovác 30 kr, Csernák Ferenc Jankovác 5 kr, Csinesák József Jankovác 10 kr, Csiwa Mihály Jankovác 8 kr, Csernák Márton Jankovác 10 kr, Csemegi Katalin Jankovác 10 kr, Csongorádi Pál Ó-Becse 20 kr, Csabi Urbán Petrovostellő 20 kr, Czifrusz Ferenc Zenta 1 frt, Czehe Győző Zenta 1 frt, Csatóczki Apollonia Zenta 50 kr, Cseh János Temerin 5 kr, Csonoplya közsege 5 frt, Csonka Sándor Kerynaja 30 kr, Csefkő Amália Vaskut 30 kr, Csatalinacz Fila Szántova 20 kr, Csílics Bálint F.-Szt-Iván 1 frt, Csílics Alajos F.-Szt-Iván 20 kr, Csibás Ferenc Józsefháza 20 frt, Csarnyánszki Sándorné Hódságh 20 kr, Cseh János Ada 50 kr, Csabai József Ada 20 kr, Cseh Gergely Ada 20 kr, Csinesák B. Ada 1 frt, Cziráky Zsigmond Martonos 1 frt, Csinesák Mátyas Ó-Morovica 50 kr, Csepessik József Ó-Morovica 20 kr, Csinesik György Ó-Morovica 10 kr, Császári Ferenc Pacsér 1 frt, Cziráky József Hegyes 2 frt, Csöré Rozália Hegyes 20 kr, Cziráky Mariska Hegyes 50 kr, Csordás Erzsébet Hegyes 5 kr, Császári Péter Topolya 3 frt, Császári Péterné Topolya 2 frt, Cziráky Gáborné Topolya 1 frt, Császári Péter Kula 1 frt, Czövek Jenő Kula 20 kr, Cseberné Kula 20 kr, Czimmermann Péterné Kula 4 kr, Csetényi Gergely Veprovác 10 kr, Csetényi János Veprovác 10 kr, Cselénák István Veprovác 40 kr, Cziegler Fülöp Kueura 20 kr, Cszimár Mihály Kueura 30 kr, Czobor György Kueura 10 kr, Csaszny Mátyas Cservenka 50 kr, Csermák Károly Apatin 50 kr, Csibás Antal Szóna 50 frt, Csibás Katalin Szóna 20 frt, Csibás Béla Szóna 5 frt, Csapó Sámuel Monostorszegh 20 kr, Cseke Samu Dorozsló 50 kr, Csapó György Kupuszina 4 kr, Csepella Ignác Bresztovác 20 kr, Czettelbach József Bresztovác 10 kr, Chaschem Márton Bresztovác 20 kr, Csulity Márton Monostorszegh 20 kr.

Diks Lajos Palánka 40 kr, Dienes Frigyes Tovariso 20 kr, Deák Zsigmond Almás 5 frt, Denczinger Lőrinc Almás 20 kr, Dernadevics Ignác 20 kr, Deák István Tatabáza 30 kr, Drégelyi Kálmán Mélykut 20 kr, Daninger Marianna Kunbaja 30 kr, Dobra János Jankovác 10 kr, Dobra György Jankovác 50 kr, Dobra Julia Jankovác 50 kr, Deutsch Adolfné Petrovostellő 1 frt, Doszlai Lázár T.-Földvár 20 kr, Dasinger József Zenta 1 frt, Dubniczki Verona Zenta 50 kr, Dudás Lajos Zenta 2 frt, Deisler Sándor Temerin 2 frt, Deák Mihály Temerin 20 kr, Darázs Kata Temerin 5 kr, Deák János Temerin 10 kr, Deák Andor Csonoplya 1 frt, Dzsinitics Ferenc Csonoplya 1 frt, Dorotits János Csonoplya 50 kr, Deutsch Antal Krusevlya 10 kr, Dékits Sándor Beregh 13 kr, Dékits Sándor Beregh 9 kr, Dékits Iván Beregh 8 kr, Dautova közseg rom. kath. lakosai 5 frt, Dienes Agoston Csarog 50 kr, Dux Károly Hódságh 1 frt, Dominitics Bács 1 frt, Dvilly Róbertné Ada 1 frt, Donauer Károly Ada 20 kr, Dobler József Ada 20 kr, Dreisziger Ferenc Ada 50 kr, Dösáné Ada 4 kr, Dóza Pál Ó-Morovica 50 kr, Dösáné Ó-Morovica 20 kr, Dósa István Ó-Morovica 10 kr, Devits Imre Bajsa 10 kr, Dudás Józsefné Hegyes 10 kr, Dudás Apollonia Hegyes 10 kr, Dudás Rózsa Hegyes 4 kr, Dvorácsi Erzsébet Csantavér 10 kr, Dulity Lukács Bajsa 10 kr, Dreher Ignác Kula 30 kr, Dosztig József Kula 2 frt, Decker Pálné Kula 1 frt, Deogáro Jenő Kula 40 kr, Dudás József Kula 50 kr, Dekker Pál Kula 1 frt, Diesler Margit 10 kr, Deogáro Jenő Kula 1 frt, Dudás József Kula 30 kr, Dudás Imre Kula 10 kr, Deák Béla Kula 10 kr, Dolezsák József Kula 10 kr, Dolezsák Antal Kula 5 kr, Dudás Sándor Kula 20 kr, Dudás Márton Kula 10 kr, Dudás István Kula 10 kr, özv. Dudás Imréné Kula 5 kr, Delháes Rigaud Uj-Verbász 1 frt, Dočeka Péter Uj-Verbász 20 kr, Dudás Mihály Kueura 10 kr, Dörner Ferenc Cservenka 30 kr, Dörner Mária Cservenka 30 kr, Dombovics Antal Apatin 50 kr, Dombovics Antal ifj. Apatin 1 frt, Dombovics Dávid Apatin 50 kr, Dombovics Márton Apatin 1 frt, Dorozsló közseg mint erkölcsi testület 5 frt, Diósi István Dorozsló 50 kr, Dzsinitics Mártonné Kupuszina 10 frt, Dienes Alajos Kupuszina 10 kr, Dienes István Kupuszina 5 kr, Demorád Márton Kupuszina 10 kr, Disztl Lőrinc Bresztovác 4 kr, Disztl János Bresztovác 10 kr, Dörner József ifj. Bresztovác 50 kr, Dorer Ferenc Bresztovác 20 kr.

Eich Verona Gajdobra 50 kr, Eichinger Jakab Tovariso 10 kr, Eichinger Magdolna Tovariso 10 kr, Epli Alajos Tovariso 5 kr, Evetovits Félix Almás 10 kr, Ekkert György Almás 20 kr, Evetovits Antal Almás 20 kr, Egger János Katymár 20 kr, Elek János Tatabáza 10 kr, Evetovits Katalin Bajnok 50 kr, Elmer István Kunbaja 10 kr, Elmer István id. Kunbaja 10 kr, Elmer János Kunbaja 10 kr, Einwiller András Kunbaja 5 kr, Eisenhardt Márton Kunbaja 10 kr, Einwiller Simon Kunbaja 4 kr, Erdélyi Döméné Jankovác 20 kr, Edes Imre Jankovác 10 kr, Erdős Lajos Jankovác 30 kr, Edes Imre Jankovác 2 kr, Edes Erzsébet Jankovác 10

Folyó szám	A választó kerület és választási főhely megnevezése	A választó kerülethez tartozó község neve	A választó kerület által választandó bizottsági tagok száma
35	Hódságh	Hódságh	2
36	Járek	Járek	1
37	Jankovác	Jankovác	2
38	Kunbaja	Kunbaja Kisszállás Rém	1
39	Kovil-Szt.-Iván	Tataháza (Kovil-Szt.-Iván (Gardinceve	1
40	Kolluth	Kolluth	1
41	Karavukova	Karavukova	1
42	Kernyaja	Kernyaja	1
43	Kis-Kér	Kis-Kér	1
44	Kiszács	Kiszács	1
45	Káty	Káty	1
46	Kucura	Kucura	1
47	Katymár	Katymár	2
48	Keresztur	Keresztur	1
49	Kúla	Kúla	2
50	Monostorszegh	(Monostorszegh (Kupuszina	1
51	Mosorin	(Mosorin (Vilova	1
52	Madaras	Madaras	1
53	Martonos	Martonos	1
54	Mélykút	Mélykút	1
55	Mohol ³⁾	Mohol	3
56	Novoszello	(Novoszello (Bogyán (Plávna (Vajszka	1
57	Ns.-Militics	Ns.-Militics	2
58	Német-Palánka	Német-Palánka	2
59	Obrovác	(Obrovác (Glozsán (Új-Palánka	2
60	Ó-Verbász	Ó-Verbász	1
61	Ó-Palánka	Ó-Palánka	1
62	Ó-Futtak	Ó-Futtak	1
63	Ó-Kér	Ó-Kér	1
64	Ó-Sztapár	Ó-Sztapár	2
65	Ó-Szivac	Ó-Szivac	2
66	Ó-Morovica	Ó-Morovica	2
67	Ó-Kanizsa ⁴⁾	Ó-Kanizsa	4
68	Ó-Beese ⁵⁾	Ó-Beese	5
69	Prigl.-Szt.-Iván	Prigl.-Szt.-Iván	1
70	Piros	Piros	1
71	Pacsér	Pacsér	1
72	Petrovoszelló	Petrovoszelló	2
73	Pivnica	Pivnica	2
74	Petrovác	Petrovác	2
75	Parabuty	Parabuty	1
76	Rác-Militics	Rác-Militics	1
77	Rigyica	Rigyica	1
78	Szántova	(Szántova (Béregh	1
79	Szilbás	Szilbás	1
80	Szeghegy	Szeghegy	1
81	Sztanisics	Sztanisics	2
82	Szenttamás ⁶⁾	Szenttamás	4
83	Szonta	Szonta	1
84	Tovarisova	Tovarisova	1
85	Torzsa	Torzsa	1
86	Túria	Túria	1
87	Titel	Titel	1
88	Topolya	Topolya	2
89	Temerin	Temerin	3
90	Új-Futtak	(Új-Futtak (Begecs	1
91	Új-Soóvé	(Új-Soóvé (Ó-Soóvé (Kulpin	2
92	Új-Szivac	Új-Szivac	1
93	Új-Verbász	Új-Verbász	2
94	Veprovác	Veprovác	1
95	Vaskút	Vaskút	1
96	Zenta ⁷⁾	Zenta	7
97	Zsablya	Zsablya	1

Ezen határozat mindannyi megyebeli községnek azonnal meghirdetés végett oly megjegy-

³⁾ Három alválasztó kerületre osztatik:
Az I. alválasztó kerület az 1-ső házámtól 588. házámtig; választ egy bizottsági tagot.
A II. alválasztó kerület 589. házámtól 968. házámtig; választ egy bizottsági tagot.
A III. alválasztó kerület a 969. házámtól egész végig, beleértve a szállásokat is; választ egy bizottsági tagot.
⁴⁾ Két alválasztó kerületre osztatik:
Az I. alválasztó kerület 1-ső házámtól 604-ik házámtig, kis-hegyesi és adorjani filiákkal; választ két bizottsági tagot.
A II. alválasztó kerület 605. házámtól az utolsó házámtig a szállásokkal együtt; választ két bizottsági tagot.
⁵⁾ Két alválasztó kerületre osztatik:
Az I. alválasztó kerületet képezi a város azon része, mely a fő-utca baloldalán fekszik, azon szállásokkal együtt, melyek a hegyesi-út baloldalán fekszenek; választ két bizottsági tagot.
A II. alválasztó kerületet képezi a város azon része, mely a fő-utca jobb oldalán és azon szállások, melyek a hegyesi-út jobb oldalán fekszenek; választ három bizottsági tagot.
⁶⁾ Három alválasztó kerületre osztatik:
Az I. alválasztó kerületet képezi a m. nagy-utca északi oldalától kezdve ki a gyepig keleti és északi oldalon, nyugatra az ó-beesei hidig. Ide tartoznak a szállások is; választ egy bizottsági tagot.
A II. alválasztó kerületet képezi a m. nagy-utca déli oldala, illetve ki a gyepig, déli oldalról a Ferenc-esaternáig, nyugatról a szerb templom-utcának keleti oldala az ó-beesei hidig; választ egy bizottsági tagot.
A III. alválasztó kerületet képezi a szerb templom-utca nyugati oldala, ki a Krivaja patakig északról, a verbaszi oldal gyepkör nyugatról, és a Ferenc-esaternáig déli oldalról; választ két bizottsági tagot.
⁷⁾ Három alválasztó kerületre osztatik:
Az I. alválasztó kerületet képezi az 1-ső házámtól az 1000. házámtig; választ két bizottsági tagot.
A II. alválasztó kerületet képezi 1001. házámtól 2118-ig; választ két bizottsági tagot.
A III. alválasztó kerületet képezi a városnak 2119. házámtól 2906. házámtig, illetve ezen túl számozott és házámtól nélküli választók; választ három bizottsági tagot.

zessel adandó ki, hogy az összes választó, illetőleg alválasztó kerületek a folyó évben összesen 150 bizottsági tagot és pedig olyképp választanak, hogy mindegyik választó, illetve alválasztó kerület annyi bizottsági tagot választ, a hány ezen határozatban foglaltatik.

Hogy pedig a választások kellő időben és rendben megejtessenek és az igazolási eljárás is még a kellő időben befejeztessék, a vármegye közönsége határozatilag kimondja, hogy a megyebizottsági tagok megválasztására az összes választó, illetve alválasztó kerületben egy és ugyanazon napon, jelesen **folyó évi október hó 23-án** eszközöltessék, a netáni pótválasztásokra pedig határnapul **folyó évi november 20., illetve december hó 4-ike** tüzetik ki, minek lehetővé tétele végett minden egyes választó, illetve alválasztó kerületre külön-külön választási elnökök és helyettesek rendeltetnek ki, kikkel a választás módozatára vonatkozó törvénykirovatok, továbbá az illető választó, esetleg alválasztó kerület választóinak névsora és a kerületére vonatkozó kimutatás közöltetik, alispán ur pedig felhivatik, hogy a választás fentebb kitézött napját, a megyebeli községekben legkiterjedtebb módon kihirdesse.

A választás vezetésére elnökökül és helyettesekül kirendeltetnek:

- Adai I. alválasztó kerület.
Elnök: Kelemen János Ada.
Helyettes: Gajsinovits Milos, Ada.
- Adai II. alválasztó kerület.
Elnök: Dr. Engelmann Zsigmond, Ada.
Helyettes: Pásztor György, Ada.
- Almásai választó kerület.
Elnök: Deák Zsigmond, Almás.
Helyettes: Martinovits Béla, Almás.
- Apatini I. alválasztó kerület.
Elnök: Weindl Mór, Apatin.
Helyettes: Dr. Schmausz Antal, Apatin.
- Apatini II. alválasztó kerület.
Elnök: Vény Márton, Apatin.
Helyettes: Krieg Béla, Apatin.
- Bácsi választó kerület.
Elnök: Ertl József, Bács.
Helyettes: Mihajlovits Mihály, Bács.
- Bajmoki választó kerület.
Elnök: Matkovits Bertalan, Bajmok.
Helyettes: Szekenderovits Mátás, Bajmok.
- Bajszai választó kerület.
Elnök: Keszlér Mátás, Bajsa.
Helyettes: Robiesek Adolf, Bajsa.
- Baracska választó kerület.
Elnök: Balassy István, Baracska.
Helyettes: Rehák Nándor, Bätlmonostor.
- Bácsujfalu választó kerület.
Elnök: Mladoniczky Vince, Bácsujfalu.
Helyettes: Popovits Emil, Lality.
- Bogojevai választó kerület.
Elnök: Ertl János id., Szonta.
Helyettes: Wiederker József, Déronya.
- Bresztováci választó kerület.
Elnök: Sztankovits Lázár, Ó-Sztapár.
Helyettes: Jakobb József, Bresztovác.
- Bukini választó kerület.
Elnök: Payerle János, Bukin.
Helyettes: Jauch Ferenc, Bukin.
- Bulkeszi választó kerület.
Elnök: Mezey Imre, N.-Palánka.
Helyettes: Rapp Jakab, Bulkesz.
- Bikityi választó kerület.
Elnök: Latinovits Pál, Borsód.
Helyettes: Kuts János, Bikity.
- Bezdáni választó kerület.
Elnök: Hegyessy Ferenc, Bezdán.
Helyettes: Csirszka Konrad, Bezdán.
- Csávolyi választó kerület.
Elnök: Auer Ferenc, Csávoly.
Helyettes: Kovacsits Károly, Csávoly.
- Csébi választó kerület.
Elnök: Klein Ferenc, N.-Palánka.
Helyettes: Herczeg Gyula, Cséb.
- Cservenkai választó kerület.
Elnök: Geyer Péter, Cservenka.
Helyettes: Lebach Péter, Cservenka.
- Csonoplyai választó kerület.
Elnök: Mayer Nándor, Csonoplya.
Helyettes: Deák Andor, Csonoplya.
- Csantavéri választó kerület.
Elnök: Páncsich Jakab, Csantavér.
Helyettes: Basch Herman, Csantavér.
- Csúroghyi választó kerület.
Elnök: Raics Miklós, Zsablya.
Helyettes: Vuocerits Uros, Csurogh.
- Dautovai választó kerület.
Elnök: Láng Márton, Csataalja.
Helyettes: Szende Lőrinc, Krusevlya.
- Doroszlói választó kerület.
Elnök: Báro Pronay Aurél, Doroszló.
Helyettes: Gaiszt Béla, Doroszló.
- Deszpot-szent-iváni választó kerület.
Elnök: Grigorievits Péter, D.-Szt.-Iván.
Helyettes: Lepold Jakab, Új-Soóvé.
- Felső-szent-iváni választó kerület.
Elnök: Latinovits Géza, Borsód.
Helyettes: Horváth Máté, F.-Szt.-Iván.
- Felső-kovili választó kerület.
Elnök: Horváth György, Titel.
Helyettes: Kovacsits Emil, F.-Kovil.
- Feketehegyi választó kerület.
Elnök: Molnár Miklós, Feketehegy.
Helyettes: Bakai Károly, Feketehegy.

- Filipovai választó kerület.
Elnök: Martin József, Filipova.
Helyettes: Gyarmati Ferenc, Filipova.
- Tisza-földvári választó kerület.
Elnök: Blazsek Lajos, Tiszaföldvár.
Helyettes: Sztratirovits György, Tiszaföldvár.
- Gajdobrai választó kerület.
Elnök: Fischer Nándor, Gajdobra.
Helyettes: Gruits Szvetozár, Paraga.
- Gospodincei választó kerület.
Elnök: Késmárky Gyula, Zsablya.
Helyettes: Lokits Novák, Gospodince.
- Gyurgyevői választó kerület.
Elnök: Nikolits István, Gyurgyevó.
Helyettes: Mosovits Livius, Gyurgyevó.
- Gákovai választó kerület.
Elnök: Schröder György, Gákova.
Helyettes: Jung Antal, Gákova.
- Gara választó kerület.
Elnök: Penez Ádám, Gara.
Helyettes: Késmárky Kálmán, Gara.
- Hegyesi választó kerület.
Elnök: Kiss Abel, Hegyes.
Helyettes: Cziráky József, Hegyes.
- Hódsághi választó kerület.
Elnök: Osztormayer József, Hódságh.
Helyettes: Schumacher Jakab, Hódságh.
- Járeki választó kerület.
Elnök: Deisler Sándor, Temerin.
Helyettes: Schindler Antal, Nádaly.
- Jankováci választó kerület.
Elnök: Weismár Mihály, Kisszállás.
Helyettes: Dr. Hollender Adolf, Jankovác.
- Kunbajai választó kerület.
Elnök: Kovacsics Máté, Kunbaja.
Helyettes: Bakai Dezső, Kunbaja.
- Kovil-szt.-iváni választó kerület.
Elnök: Baderlicza György, Titel.
Helyettes: Trifunovits István, Gajdobra.
- Kolluthi választó kerület.
Elnök: Brihaecsek János, Kolluth.
Helyettes: Schverer Lajos, Kolluth.
- Karavukovai választó kerület.
Elnök: Thum Adolf, Karavukova.
Helyettes: Rumbach Mihály, Karavukova.
- Kernyajai választó kerület.
Elnök: Ergh Mihály, Kernyaja.
Helyettes: Sauer Ferenc, Kernyaja.
- Kis-kéri választó-kerület.
Elnök: Simon József, Kiskér.
Helyettes: Harr Samu, Kiskér.
- Kiszácsi választó kerület.
Elnök: Kolozsváry Sándor, Újvidék.
Helyettes: Urbán László, Kiszács.
- Kátyi választó kerület.
Elnök: Szaich Gyula, Káty.
Helyettes: Nagy Pál, Felső-Kovil.
- Kucurai választó kerület.
Elnök: Stur Dániel, Kueura.
Helyettes: Jánoky István, Kueura.
- Katymári választó kerület.
Elnök: Dr. Zalár István, Borsód.
Helyettes: Tormásy Gábor, Katymár.
- Keresztúri választó kerület.
Elnök: Sztúty Ferenc, Kula.
Helyettes: Birbaum Ernő, Pékla.
- Külai választó kerület.
Elnök: Várossy Károly, Új-Verbász.
Helyettes: Dr. Strasser Lajos, Kula.
- Monostorszeghi választó kerület.
Elnök: Dr. Kovács Kálmán, Kupuszina.
Helyettes: Kapetanovits János, Monostorszegh.
- Mosorini választó kerület.
Elnök: Eremitis Milán, Mosorin.
Helyettes: Tapavicza Sándor, Lok.
- Madarasi választó kerület.
Elnök: Váltis János, Madaras.
Helyettes: Halm Emil, Madaras.
- Martonosi választó kerület.
Elnök: Hoós Béla, Martonos.
Helyettes: Eremitis Tivadar, Martonos.
- Mélykúti választó kerület.
Elnök: Kurka Károly, Mélykút.
Helyettes: Lajthay Benjámín, Mélykút.
- Moholyi I-ső alválasztó kerület.
Elnök: Dr. Nagy Kálmán, Moholy.
Helyettes: Radulovics Miklós, Moholy.
- Moholyi II-ik alválasztó kerület.
Elnök: Újhelyi Ágoston, Moholy.
Helyettes: Raffay Sándor, Moholy.
- Moholyi III-ik alválasztó kerület.
Elnök: Mikosevits Antal, Moholy.
Helyettes: Onody József, Moholy.
- Novoszelloi választó kerület.
Elnök: Br. Rumerskirch Hugó, Novoszello.
Helyettes: Horváth Géza, Plávna.
- Nemes-militicsi választó kerület.
Elnök: Kaich József, N.-Militics.
Helyettes: Vidákovits Ádám, N.-Militics.
- Német-palánkai választó kerület.
Elnök: Mezey Károly, N.-Palánka.
Helyettes: Michelsz Károly, N.-Palánka.
- Obrováci választó kerület.
Elnök: Mallin Károly, Obrovác.
Helyettes: Kekezovits Mátás, Glozsán.
- Ó-verbászi választó kerület.
Elnök: Mokry Viktor, Ó-Verbász.
Helyettes: Dr. Káldy Sándor, Ó-Verbász.
- Ó-palánkai választó-kerület.
Elnök: Nagy Mihály, N.-Palánka.
Helyettes: Lemaits Milovan, Ó-Palánka.
- Ó-futtaki választó kerület.
Elnök: Kesselbauer Károly, Ó-Futtak.
Helyettes: Papits Milos, Ó-Futtak.

- O-kéri választó kerület.
Elnök: Bierbrunner Gusztáv, Ó-Kér.
Helyettes: Lajthai Nep. János, Ó-Kér.
- Ó-sztapári választó kerület.
Elnök: Gräber Gyula, Szóna.
Helyettes: Brezsovszky Vazul, Ó-Sztapár.
- Ó-sziváci választó kerület.
Elnök: Jovánovits Mladen, Ó-Szivae.
Helyettes: Zsupanszky Lyubomir, Ó-Szivae.
- Ó-morovicai választó kerület.
Elnök: Schadt Ignác, Ó-Morovica.
Helyettes: Vojnits Dezső, Ó-Morovica.
- Ó-kanizsai I. alválasztó kerület.
Elnök: Kafka Gyula, Ó-Kanizsa.
Helyettes: Krahl Adolf, Ó-Kanizsa.
- Ó-kanizsai II. alválasztó kerület.
Elnök: Mészáros Ignác, Ó-Kanizsa.
Helyettes: Szilágyi György, Ó-Kanizsa.
- Ó-becei I. alválasztó kerület.
Elnök: Vissy Károly, Ó-Becse.
Helyettes: Dr. Milkó Ignác, Ó-Becse.
- Ó-becei II. alválasztó kerület.
Elnök: Debelyacszy Izidor, Ó-Becse.
Helyettes: Józics Mladen, Ó-Becse.
- Prigl-szt-iváni választó kerület.
Elnök: Id. Michelsz János, Prigl-Sz-Iván.
Helyettes: Rauschenberger Adolf, P.-Sz-Iván.
- Pirosi választó kerület.
Elnök: Szász János, Piros.
Helyettes: Zsigmond Gyula, Piros.
- Pacséri választó kerület.
Elnök: Császár Ferenc, Baja.
Helyettes: Hafner István, Pacsér.
- Petrovosszellői választó kerület.
Elnök: Róza Imre, Petrovosszellő.
Helyettes: Varga István, Petrovosszellő.
- Pivnicai választó kerület.
Elnök: Dr. Spitzer Adolf, Pivnicia.
Helyettes: Schuszer Mihály, Pivnicia.
- Petrováci választó kerület.
Elnök: Id. Szalai Károly, Petrovác.
Helyettes: Labáth Mihály, Petrovác.
- Parabutyi választó kerület.
Elnök: Szalai Károly, Parabuty.
Helyettes: Gritzman János, Parabuty.
- Ráe-militicsi választó-kerület.
Elnök: Radoyschich Endre, R-Militics.
Helyettes: Kamerer Ferenc, R-Militics.
- Rigyicai választó kerület.
Elnök: Maison Mihály, Rigyica.
Helyettes: Neszmírák Ferenc, Rasztna.
- Szántovai választó kerület.
Elnök: Tápay Péter, Szántova.
Helyettes: Holecskay János, Szántova.
- Szilbási választó kerület.
Elnök: Borgyosy Abraham, Szilbás.
Helyettes: Sorok Gyula, Szilbás.
- Szeghegyi választó kerület.
Elnök: Jausz János, Szeghegy.
Helyettes: Bieber György, Szeghegy.
- Sztanisicsi választó kerület.
Elnök: Poppovits Dusan, Zombor.
Helyettes: Hümfner Alajos, Sztanisics.
- Szenttamási I. alválasztó kerület.
Elnök: Ivanits Sándor, Szenttamás.
Helyettes: Janik Márton, Szenttamás.
- Szenttamási II. alválasztó kerület.
Elnök: Dungyoszy István, Szenttamás.
Helyettes: Gyorgyevits Tivadar, Szenttamás.
- Szenttamási III. alválasztó kerület.
Elnök: Matoss János, Szenttamás.
Helyettes: Manojlovits Lázár, Szenttamás.
- Szöntai választó kerület.
Elnök: Csihás Antal, Szóna.
Helyettes: Zombory János, Szóna.
- Tovarisovai választó kerület.
Elnök: Dr. Eremin György, N. Palánka.
Helyettes: Vidákovits Miklós, Tovariso.
- Torzsai választó kerület.
Elnök: Schick Mátyas, Kula.
Helyettes: Lebach Fulop, Torzsa.
- Turiai választó kerület.
Elnök: Sztokovits Vazul, Turia.
Helyettes: Jójky Milán, Turia.
- Titeli választó kerület.
Elnök: Sztrelch Sándor, Titel.
Helyettes: Kirehbaum Lajos, Titel.
- Topolyai választó kerület.
Elnök: Dr. Hadzsy János, Topolya.
Helyettes: Acsády Béla, Topolya.
- Temerini választó kerület.
Elnök: Deisler Imre, Temerin.
Helyettes: Lakatos Péter, Temerin.
- Uj-futtaki választó kerület.
Elnök: Eigl József, Uj-Futtak.
Helyettes: Mihalovits Sándor, Uj-Futtak.
- Uj-soóvei választó kerület.
Elnök: Hartmann János, Uj-Soóve.
Helyettes: Petry Károly, Uj-Soóve.
- Uj-sziváci választó kerület.
Elnök: Poór József, Uj-Szivae.
Helyettes: Eimann Károly, Uj-Szivae.
- Uj-verbászi választó kerület.
Elnök: Kármán József, Uj-Verbász.
Helyettes: Wagner György, Uj-Verbász.
- Veprováci választó kerület.
Elnök: Krappenheim József, Veprovác.
Helyettes: Balassi Szilárd, Veprovác.
- Vaskúti választó kerület.
Elnök: Latinovits Gyula, Baja.
Helyettes: Pilger Nándor, Vaskút.
- Zentai I. alválasztó kerület.
Elnök: Boromisza János, Zenta.
Helyettes: Kohn Móritz, Zenta.

Zentai II. alválasztó kerület.
Elnök: Szegfű György, Zenta.
Helyettes: Mester Lajos, Zenta.

Zentai III. alválasztó kerület.
Elnök: Szárits Bertalan, Zenta.
Helyettes: Lukácsévits Ignác, Zenta.

Zsablyai választó kerület.
Elnök: Araniczky Athanasz, Zsablya.
Helyettes: Szerailits Péter, Zsablya.

Miről a megválasztottak kivonatilag oly felhívással értesítettek, hogy a választási jegyzőkönyveket a szavazási lapokkal és a választók és a szavazatok névjegyzékével együtt a választás megtörténte után a vármegye alispánjához haladéknélkül betervezteni sziveskedjenek.

Mint hogy pedig a kirendelt választási elnökök azon kerületben, a melyben a választást tetteleg vezetendik, bizottsági tagokul meg nem választathatók, felhatalmaztatik az alispán ur, hogy az esetben, ha a kiküldöttek ezen vagy más okból az elnöki vagy helyettesi minőségükről lemondának, helyükbe másokat helyettesíthessen.

Végül megjegyeztetik, hogy a jelen év végével a következő — 150 — bizottsági tag ur fog a bizottságból kilépni, kik azonban a végemenendő választások alkalmából újra megválaszthatók:

1. Jablonszky József, 2. Opitz Sándor, 3. Tripolszky László, 4. Jablonszky Miksa, 5. Arnold Antal, 6. Bauer János, 7. Krieg Albert, 8. Tomesányi Adam, 9. Schmausz Endre, 10. Raichl Péter, 11. Oltoványi György, 12. Budanovits Árpád, 13. Dr. Schosberger Jakab, 14. Dr. Zalár István, 15. Scultety Ede, 16. Berecz Károly, 17. Zányi Félix, 18. Kleiner Adolf, 19. Tessényi István, 20. Barits István, 21. Szilvási János, 22. Bosnyák János, 23. Meszner István, 24. Folkmann Jakab, 25. Werner Károly, 26. Welker Henrik, 27. Mihályi János, 28. Pality Antal, 29. Hegger József, 30. Szokola Gyula, 31. Osvár György, 32. Sándor Béla, 33. Vučerits Gábor, 34. Rogovits Ignác, 35. Sauer István, 36. Gaiszt Béla, 37. Dr. Eremin György, 38. Garay József, 39. Kovacsévits Emil, 40. Dr. Molnár Károly, 41. Lakatos Béla, 42. Vinkler József, 43. Bizinger Konrad, 44. Mirity Sándor, 45. Török András, 46. Janesó Odón, 47. Angeli Antal, 48. Ribovitz András, 49. Késmárky Kálmán, 50. Balassy Endre, 51. Ifj. Trischler X. Ferenc, 52. Dux Károly, 53. Rohonyi Gyula, 54. Nagy József, 55. Boromisza Tibor, 56. Nagel Nándor, 57. Vracsarits Glisó, 58. Zimmermann György, 59. Schmidt József, 60. Preszly János, 61. Koch József, 62. Baruskovits István, 63. Horváth György, 64. Luszkaney Bertalan, 65. Schmidt József, 66. Mártonfi Endre, 67. Sinkó Mihály, 68. Dosztig József, 69. Szántó István, 70. Balogh József, 71. Laczkovits József, 72. Vinkó József, 73. Eremitis Miklos, 74. Mikó Mihály, 75. Jozsimovits Lázár, 76. Radulovits Miklós, 77. Dr. Nagy Kálmán, 78. Farkas Sándor, 79. Szechényi Jenő, 80. Dr. Vujevits Zoltán, 81. Gromon Dezső, 82. Nagy Géza, 83. Dr. Potucek János, 84. Szauder István, 85. Róth Károly Tivadar, 86. Sztójakovits Miklos, 87. Buday László, 88. Lajthai Nep. János, 89. Gyurisits János, 90. Sztankovits Nikola, 91. Ribicezy Béla, 92. Dobák Béla, 93. Vojnits Dávid, 94. Mangh István, 95. Szilágyi György, 96. Ifj. Mihályi Sándor, 97. Kosztyik János, 98. Szerdahelyi János, 99. Dr. Vojnovits Aron, 100. Petkovits György, 101. Gortva Lázár, 102. Misuray István, 103. Dörner Márton, 104. Ifj. Michelsz János, 105. Szabó Péter, 106. Kovács Sándor, 107. Dr. Deutseh Adolf, 108. Zagorizza Velykó, 109. Scultety Kornél, 110. Schuszer Mihály, 111. Marshall János, 112. Mrva György, 113. Kohuth Henrik, 114. Deim Lipót, 115. Reeb Mihály, 116. Paul József, 117. Gruits János, 118. Weinrich Dániel, 119. Czirfusz Ferenc, 120. Neszmírák Ferenc, 121. Matoss János, 122. Sztanimirovits Ignác, 123. Nikolies Toma, 124. Theodorovits Mitó, 125. Szlatkics Ferenc, 126. Uhlyarik Imre, 127. Famler Gusztáv Adolf, 128. Stefanovits R. István, 129. Dr. Nagy Kálmán, 130. Radimetzky Ferenc, 131. Dr. Koch Mór, 132. Zittl Róbert, 133. Siller István, 134. Varga János, 135. Keszsebauer Károly, 136. Zsigmond Góntér, 137. Dr. Molnár István Lajos, 138. Hettesheimer Henrik, 139. Schmeberger János, 140. Dr. Rátai József, 141. Zányi József, 142. Pachér Béla, 143. Szegfű György, 144. Guelmino Alajos, 145. Mester Lajos, 146. Boromisza János, 147. Mikosevits József, 148. Szabó László, 149. Spitzer Ignác, 150. Dr. Schmausz Antal.

Jegyzette és kiadta:
Karácson Gyula,
főjegyző.

Megnyugvás.

Mi voltam? Három éves, hogy elvesztém apámat.
Nem emlékszem hangjára megáldó ajakának,
Nem jóságos arcára, szelíd tekintetére,
A mint reám mosolygott, kis léptimet kisérve...
Oh, hogy szerethetett!
S emléken újlag ez édes meleget
Nem érzem, oly korán a sir mélyébe tért;
— Ártatlan a világ, mért átkozom ezért?

Mi voltam? Árva gyermek, valóban árva, árva...
Sorsom' felírva láttam szegény anyám arcára.
Magánya bús csendjéből kihallám a siralmat, —
Ah! úgy csak boldogságot, jó férjt, apát siratnak —
És kenyérkeresőt;
Súlyos gondok között ugy kelle látnom őt!
Oh, ki felel ama szent, feltört kezéért?
— Ártatlan a világ, mért átkozom ezért?

Mi voltam? Ifjú korban magános, bánatos fá,
Uj hantolású sirra füz ágaként hajolva,
Az elfüde anyámat, — szívem örökre képét; —
Legsűrűbb ott a ciprus, hol gyászolom emlékéit.

De volt vigasztalom;
Visszhang felett a bús dalokra biztatón,
Rokonszenvű szívek; madárnak a berek...
— Oh, áldott légy, világ! hogy vannak emberek.

Sok itt a jaj; panaszra sok itt az ok, valóban,
De a világ soh'sem volt teljes szegény a jóban.
Kegyetlen Fáraó öl, de ám szelid leánya
Kis gyékény bölcséjében a csecsemőt megszanja.
S ki úr országokon:
Siró gyermek előtt kitér Napoleon, —
S Coriolán szive anyja szaván remeg:
— Oh, áldott légy, világ! hogy vannak emberek.

Nem gyűlölöm az embert, hogy szenvedék mint ember.
Nem perlék gazdagságért a felséges eggekkel,
Nem panasztam én föl: kinek mi jó a sorsa,
De rábízta a sorsom' a két erős karomra!
És estórákon át
El-elhallgattam a munkások víg dalát;
Ha ez a szív is úgy otthonra lelne még!
— Oh, áldott légy, világ! hogy ezt megengeded.

Nem, a világ nem gátol: előre törni bátran,
És boldoggá lehetni szerető kis családban;
Mindenki célhoz érhet, ha bír hozzá erővel, —
S mosolygó lesz magánya, mosolygó angyalfövel...
Te bús! te csüggeteg!
Jőjj! nézd kis otthonom' s gyógyítsad lelkedet!
Kifejlett rózsaként tekint e szív feléd...
— Oh, áldott légy, világ! hogy ezt megengeded.

Dömtör Pál.

A MAGYAROK PÁRISI KIRÁNDULÁSA.

Saját tudósítónktól.
Páris.
(Folytatás.)

Másnap, július 12-én, pénteken, új meghívót kaptunk, mely az irók és művészek által számunkra rendezett Saint-Cloud-i (Szen-klü) ünnepélyre szólott. Szövege a következőképen hangzik:

Les Français reçus en Hongrie (Aóit 1885.) prient M... de vouloir bien assister à la fête Champêtre qu'ils offrent à leurs amis Hongrois le Vendredi soir 12 Juillet, dans le Parc de St. Cloud.

Estefelé, 7 óra után legnagyobb részünk már ott várt a Szajna partján a hatalmas Place de la Concorde közelében levő pont de la Concorde hid mellett. A számunkra kirendelt hajók, magyar és francia lobogókkal teleaggatva, a Szajna föl s alá cirkáltak, várva az elindulás pillanatát. Körülbelül 8 óra felé a kirándulók sűrű csoportokban tartották megszállva a hajóállomás két oldalát, mindegyik elsőnek akarván jutni egy-egy közeledő hajóra. A nagy tolongás dacára is a hölgyek a francia rendőrök tapintatos eljárása folytán mind jó helyhez jutottak. A hajón, melyen én mentem, magyar cigányzene is játszott, azért is a tolongás különösen nagy volt. Midőn az egész társaság, a 850 magyar és a franciák mind hajóra szállottak, elindult a szép menet: két fellobogóztott hajó elül, kettő pedig vagy háromszáz lépésnyi távolságban hátul szelte a hullámzó Szajna habjait. A mint az egyes hidak alatt elhaladtunk, az ott álló nép mindenütt erősen megéljengett, Vive la Hongrie! kiáltva utánunk. Még a munkások, gyermekek is tudták, hogy akiket a négy hajó visz, magyarok s Páris vendégei. A mi hajónkon közvetlenül mellettem volt a hatalmas bajuszu Türr tábornok, erősen beszélgetve a közép-termetű François Coppée (Franszoa Kopé) költővel, ki 1885-ben Budapesten és Szegeden is megfordult az országos kiállítás alkalmával. A Szajna való utazás nagyon kellemes élvezet, balfelől szépen fásított hegyes partjait villák s városok borítják, jobbról pedig gyümölcsös kertekben rejllő falvak s városkák terülnek el. Majdnem az ut feléig, míg csak be nem kanyarodtunk, mindig láttuk a remek Eiffel-tornyot, melynek tetéjéről a villamos kék éles erős fénye széjjelzörögött. Midőn Saint-Cloud-ba megérkeztünk, a parton álló nagy közönség élénken megéljengett. Iten ugyszólvá négyesével haladva mentünk a széles allén keresztül, mely a lakoma helyiségébe vezetett. A bejáratnál mindenkinek meg kellett mutatnia jegyét, hogy a nagy tömegekben önzöll meg nem hívott emberek velünk együtt be ne tolazkodjanak. Akközben a bejáratnál felállított katonai zenekar, mely a hajóktól egész a kertig előltünk menve francia darabokat játszott, most rázendített a Rákóczy-indulóra és oly nagy precizitással és bravurral végezte dolgát, hogy az ember azt hihette volna, hogy francia katonaruhába öltözött magyarok játszanak a sok fuvós hangszereken. A hely, melybe vonultunk, nagy négyzetet képez, kívül stakétával bekerítve, azon belül szép eperfák oly közel egymáshoz, hogy lombjaik összeérve, óriási nagy termet képeztek, melynek boltozata az acélkék színű csillagos kék ég volt. A fákrol számtalan lampion csüngött alá; köröskörül a fák alatt a sok asztal fel volt állítva, melyeket sűrűn tltünk körül. A kerten kívül a saint-cloud-i (szen-klü) közönség tolongott.

Csakhamar kezdetét vette a pompás vacsora; vagy négyféle finom sültet tálaltak fel egymásután, a menüt kitűnő sonkával kezdvén meg; sütemény, fagyalt böven volt; a pezsgős palackok csak ugy durrogtak. Egyesek itt is nagyon kitétek magukért, négy-öt pezsgős nagy flakót dobva turesen az asztal alá, nem kimélve a frankokat a kiszolgáló kellnerek számára. A jó hangulat általános volt. Midőn az ételek és italok elfogytak, kezdődött a tánc; csakugy perdült a sok asszony a férfiak karján, akik magásra tartott kezökben kendőket is lobogtattak s itt-ott egy nagyot kurjantottak, egész otthoniasan érezve magukat. Hogy Munkácsy Mihály az első közt volt, szinte fölösleges mondanom. Fáradhatatlanul járta a csárdást; a kiránduló asszonyoknak és lányoknak nem

lehet okuk ellen
Erősen demon
kintettünk rá
és férfi alig g
nagy figyelem
asszonyok és
katonatisztek
szépen rakos
melyik, mondt
latokat. Jó ke
magát és csak
Mert midőn ej
dített a Rákó
mest váltunk
éreztek maguk
Felszállva
felé a szép es
kiállításaitól k
éjféltáni egy
érdemelt nyug
frissült erőben

Aki a pá
akarná az olv
emberhez, aki
sleges nagysz
egyik ép oly
gondold, t. olv
hasonlatot. Ha
írásaimat, tap
ket adom elő
tartva fantáz
zeletének tarl
tése érdekli
látott dolgokr
nak és ismeret
kiállítás leírás
mostanáig is s
először által
merkedjek me
egész részleki
áll, hogy a ré
egymás mellé
domborodják
gyaknak akar
időben lefolyó
Ezért, és nem
utításaimat es
tént, a térben
leírása közben
gás az életet,
lanság pedig
tehat minden
natát felhasznál
kapjon. Azt lé
igazolására le
mértetésére ter

Július 8-án
állítás megnez
ló által húzott
latok örült es
búvárdokon o
bolond kocsis
meg a jókora
vel lassabban
tértnék, mely
iranodtak a lov
tunk tőle, hogy
szegüik. Semm
ségeben, sem be
latos a párisi
hiszed, hogy a
kell várakozno
veled a kocsi. M
emberek mellet
tást tiltitani. E
ténik, mert a
jobbra-balra es
lyeken ugyszólv
daláról a más
ten, a hol a já
egy irányban h
Midőn a k
a zombori fött
allékkal van sz
a Szajna part
kifizettünk a k
25 krt) oly táv
nyira van, min
Szajna partján
1878-iki kiállít
A két szárny
a két oldalán
rony emelked
sonlón a búca
hoz. A Szajna
alakot képező
oszlopos galeri
tes kis kapuk
esportlámpákba
be az alattuk e
lota bejáratán
hogy rajta kere
palota két szár
plomok kapuzá
tatva; de ne a
kőn lefele, hog
jünk, melyekt
magásra szöke
két oldalán k
középen hatal
zik, melynek
kiterjesztett sz
bával a földre
szökel fölfelé.
lövél vizet sug
3—3 knt pedig
Ott, a hol a fe
szelén más alak
felül nagy ele
körében levő s
felé. Ezt is ké
szép ló, balfel
diszobrok, az a

lehet okuk ellene panaszkodni. Gyönyörűen viselte magát. Erősen demonstrálta, hogy magyar; mi meg büszkén tekintettünk rá, mint magunkéra. A sok francia asszony és férfi alig győzte nézni a csárdást, minden mozdulatot nagy figyelemmel és érdeklődéssel kísérték. Sőt egyes asszonyok és a szép, majdnem öles terméti saint-cloud-i katonatisztek, szíjjel nézve, hogy nem lesi-e őket valaki, szépen rakesgatták lábaikat, próbálva a csárdást. És némelyik, mondhatom, nagyon ügyesen utánozta a mozdulatokat. Jó kedvből tehát bőven volt, mindenki jól érezte magát és csak azt sajnálta, hogy oly hamar vége szakadt. Mert midőn éjfélre járt az idő, a katonai zenekar rázendített a Rákóczy-indulóra és mi az adott jelre nem örömet váltunk meg a szép emlékü helytől, hol olyan jól éreztük magunkat.

Felszállva a hajókra, éjfél után elindultunk Páris felé a szép csillagos éjszakán a közönség bucsuzató kiállításaitól kísérve és ringatózva a Szajna hullámain, éjfélutáni egy óraker haza érkezünk, hogy a jól megérdemelt nyugalom élvezvén, másnap a kiállítás csodáit frissült erőben élvezhessük.

Aki a párisi kiállítás összképének a benyomását akarná az olvasó lelkében feltámasztani, hasonlítana oly emberhez, aki vakon születettnek a csillagos égbolt fenéges nagyszerűségét iparkodnék szemléltetnie tenni. Az egyik ép oly hiába való fáradság, mint a másik. Ne gondold, t. olvasó, hogy frázissal élve irtam le a főnébbit hasonlatot. Ha figyelemmel olvastad eddig megjelent leírásaimat, tapasztalhattad, hogy mindenütt a való tényeket adom elő, nem szépitve a dolgokat, mindig féken tartva fantáziámat; mert utelírásoknál nem az író képzeletének tarka képei, hanem a valóság természetű festése érdekli az olvasót, ki ennek alapján az általa nem látott dolgokról megközelítőleg hű fogalmat alkot magának és ismereti körét szilárd alapon kibővíti. A párisi kiállítás leírásánál ugyanezt az elvet fogom követni, mely mostanáig is szemem előtt lebegett, hogy t. i. az olvasó először általános benyomást nyerjen és csak aztán ismerkedjék meg a részletekkel. Minthogy azonban az egész részekből van ösztöve, a nehézség mindig abban áll, hogy a részeket milyen sorrendben állítjuk egymás mellé, hogy a tárgy képe a maga egészében domborodjék ki az olvasó lelkében. A térben létező tárgyaknak akármily ügyes leírása holt anyag, ha azt az időben lefolyó események rajzával nem kapcsoljuk össze. Ezért, és nem más okból teszem azt, hogy személyemet, utításaimat és más részleteket, a hol az valóban történt, a térben létező, mozdulatlan, mintegy holt tárgyak leírása közben eszekecvőleg léptem föl. Mert idő és mozgás az életet, a térhez való puszta kötöttség, mozdulatlanosság pedig a halált képviseli. A kiállítás leírásánál tehát mindenütt, a hol csak lehetséges, az idő mozzanatát felhasználom, hogy lelked eleven, mozgó képeket kapjon. Azt hiszem, hogy megértésemre és álláspontom igazolására eleget mondtam, most pedig a kiállítás ismerettségére térek át.

Julius 8-án, hétfőn délután mentünk először a kiállítás megnézni. A Klisi-bulvárdon felültünk egy, két lo által húzott omnibuszra; a hatalmas, erős csontú állatok örült sebességgel vágattak a Batinyol, Kurszel bulvárdokon és Wagram avnün át, mindig csapkodva a bolond kocsis által, úgy hogy pár pillanat alatt tettük meg a jókora hosszú utat a Csillag-térig. Innen valamivel lassabban haladtunk, de mihelyt a Kléber avnüre tértünk, mely a Trocadéro-palotához vezet, megint neki iramodtak a lovak, úgy hogy sok helyen nagyon is tartottunk tőle, hogy a kocsi felfordul velünk és mi nyakunkat szegjük. Semmi kár sem történt sem a járókelő közönségben, sem bentünk, kik a kocsisban álltunk. Bámulatos a párisi kocsisok ügyessége; már azt hiszed, hogy a nagy kocsiútjában legalább tíz percig kell várakoznod, de alig nézsz félre, már tova rohan veled a kocsi. És még sem történik semmi baj. Ily ügyes emberek mellett csakugyan fölösleges volna a sebes bajtást eltiltani. És baj ezenkívül már csak azért sem történik, mert a járókelő közönség nagyon is vigyáz jobbra-balra és a hol kell, egyes nagyobb forgalmu helyeken ugyszólván szaladva megy át az utca egyik oldaláról a másikra. Nem úgy, mint mi nálunk Budapesten, a hol a járókelő sokszor a legveszélyesebb helyeken egy irányban bámulva halad előre.

Midőn a Kléber-avnü végére értünk, mely szélesebb a zombori főutcánál és két oldalt gyönyörű gesztenyefalakkal van szegélyezve egész hosszában a Csillagtérrel a Szajna partján levő Trocadéro-palotáig, leszállunk és kifizettünk a kocsiért járó 50 szantimot (fél frankot, 25 krt) oly távolságot, mely majdnem háromszor annyira van, mint a zombori megyeháza az indóházától. A Szajna partján fekvő Trocadéro-palota, mely az 1878-iki kiállításra készült, keleti stílusban emelt épület. A két szárnya egytíve hatalmas félkör alakot mutat; a két oldalán szerbtemplom-magasságú, négyszögű torony emelkedik, tetején hatalmas gömbbe végződve, hasonlóan a budapesti dohánYTEAI zsidótemplom tornyaihoz. A Szajna felé néző oldalán a két félkör alakot képező épületszárny két, egymásfél emelkedő oszlop galeriából áll, melynek oszlopközei félkörvezetés kis kapukhoz hasonlóan tele vannak ezrekre rugó csoportlámpákkal aggatva, este tündéri fényvel világítva be az alattuk elterülő gyönyörű vízmedencét. Ezen palota bejáratánál kellett váltanunk jegyet egy frankért, hogy rajta keresztül a kiállítás területére léphessünk. A palota két szárnyában különféle egyházi szobrok és templomok kapuzatai vannak gyönyörű modellekben bemutatva; de ne állapodjunk meg itten, menjünk a lépcsőkön lefele, hogy a szép két vízmedencében gyönyörködjünk, melyeknek közepén szökőkutak csörgedeztetik magásra szököl vizüket. A medencék előtt a lépcsőzet két oldalán két bronzszarvas áll. A felső medence közepén hatalmas kigyó szarvas köré tekerőzik, melynek szájából vizsugár szököl. Tőle oldalt a kiterjesztett szárnyu sas hátán medve ül, egyik lábával a földre tapodva azt, a sas száján keresztül viz szököl fölfelé. A medence két oldalán 3-3 szökőkút löveli vizét sugarak alakjaiban, a közöttük levő másik 3-3 kut pedig csokoralakban hinti szét porszerű vizét. Ott, a hol a felső medence az alsóval érintkezik, a két szelén más alakok láthatók, balról orrszarvu, jobbról nagy elefánt. Az alsó vízmedence két oldali félkörben levő szökőkutak vize sugáralakban szököl fölfelé. Ezt is két ércszobor veszi körül, és pedig jobbról szép ló, balról erős bika; azonkívül a két oldalán diszobrok, az alsó részén pedig fehéres-sárgás, halvány-

piros és vépiros virágu dísznövények pompáznak. Az ember sokáig időzne a szökőkutas, hat remek szoborral ékített gyönyörű vízmedencék mellett, ha rajtuk és a Trocadéro palotán kívül tengernyi sok nézivaló nem volna. Az egymásba folyó vízmedence két oldalán a Trocadéro-palotától egész a fedett tetejü jéni hidig két keskeny, oszlopos fedél vezet, mely alatt különféle gazdasági gépek vannak felhalmozva. Innen már csak ötszáz lépésvire vagyunk az Eiffel-toronytól. Csakhamar felmegyünk a jó magas lépcsőkön a hidra, gyorsan keresztül verjük magunkat a sűrű hullámozó sokaságon és szemben állunk a legújabb idők e legnagyobb csodájával, a karesu, óriási magas, könnyedén emelkedő Eiffel-toronyval, melynél merészebbet az emberi elme még nem gondolt ki.

A Mars-mező, melynek területét a kiállítás fontosabb része rendeztetett, harmadfélzser oly széles, mint a zombori megyeháztér, egyik oldalát a másikig közel 730 lépést számítva, és oly hosszú, hogy rajta szépen el lehetne helyezni a megyeháztér, a főutcát, a városbáztér és a bajautéának legnagyobb részét. Ezen hatalmas térnek az elején, a remek Trocadéro-palota vízmedencéitől a Szajna átvezető jéni hidnak jobb és baloldalán az emberi lakások vannak történeti sorrendben feltüntetve, és pedig balfelől egyes vonalban egymás mellett az assziri, a feniciái, egyiptomi, héber, etruszk, Periklesz korabeli görög, római-olasz és gall-romai házak állanak, a hidtól jobbra bizanti, középkori francia, renaissance (renezansz), szudáni, amerikai asztek és inka házak és a lapok, eszki-mók, valamint az afrikai vadak gyűhői láthatók. Ha innen visszamenve a hatalmas tér elejének közepére állunk, előttünk egyenesen az Eiffel-torony emelkedik, tőle jobbra-balra szépen befásított tavak láthatók, melyeket a kiállítási pavilonok vesznek körül; és pedig balról 20, kisebbszertű pavillon, az Eiffel-toronytól jobbra az amerikai államok díszes, hatalmas épületei. A torony alatt elhaladva jobbról-balról gyönyörű virágágyakkal beültetett szabad tere jutunk, melynek közepén óriási vízmedence áll, benne remek szoboresportozattal, hol esténként a szökőkutnak villamos fény által különféle színekre festett, tündéri színpompájú, magasra szökölő vizsugaraiban gyönyörködünk. A vízmedencétől balra szép virágágyak által elválasztott, 300 lépés hosszú, kupolás des Beaux-Arts (de bó-zár), művészeti pavillont pillantjuk meg, a tulsó oldalon vele szemben az ép oly hosszú, kupolás des Arts liberaux (de z-ár liberó) szabad művészetek palotáját látjuk. Velök kapcsolatban a Mars-mezőnek egész szélességében elterülő gyönyörű Dôme Centrale (dóm szantrál) kék zománc-tól ragyogó remek kupolájára esik tekintetünk, melynek tetején messzire ragyog Franciaország géniuszának szobra, kezében a különféle nemzeteknek szánt koszorukat tartva. A Dôme-Centrale folytatását az óriási ívegfedeles gépesarnok képezi, melynek egyik végétől a másikig a zakatoló gépek fölött 30 méternyi magasságban vasúti kocsik közlekednek.

Ha a Dôme Centrale (dóm szantrál) előtt, a szép medence közelében állva az Eiffel-toronyt nézzük, úgy tűnik föl, mintha az egyik oldalra le akarna dőlni és ez a családás mindaddig tart, míg csak azt az irányt nem találjuk el, mely a toronynak kellő közepén vonul keresztül. Az ember nem tudja eléggé bámulni e merész magasságu alkotást, mely aránylag nagyon keskeny és vékony vaslemezekből van összeállítva. Látod, amint az óriási magasságu torony két, szemben levő oszlopa belséjében az emeles kocsi nagy meredeken fölfelé kapaszkodva magából önti az embereket, kik ezerszámra nyit-szögnek a széles emeleten s föl és alá másznak a csigalépcsőkön; aggodalommal eltelve gondolsz, mily nagy szerencsétlenség történne, ha a 275 méter magasságu harmadik emeletre egész függőlegesen és ingova emelkedő kocsi a nagy teher alatt leszakadva a nagy magasságból lezuhanna s mégis nem bírsz ellenállani a vágy-nak, hogy te is ugyanazon eshetőleges veszélynek ki ne tudd magadat. Az Eiffel-torony (Tour Eiffel, tür Efel) négy oszlopa szabályos négyszögterületet zár be, mindegyik oldalán óriási félkör alakú ívetével mind-megannyi diadalkapuzat-hasonlító. Egy-egy oszlopának mindegyik oldala 28 lépés hosszú, az egyik oszlop a másiktól 90 lépésvire van távol, úgy hogy akármelyik oldala 146 lépést tesz ki. Vagyis, hogy fogalmat alkot-hass magadnak az egész torony területi nagyságáról, képzeld, hogy az a zombori megyeháza helyén áll, melynek frontja csak 100 lépés hosszú. Bővítsd ki a megyeháza homlokzatának hosszúságát mindakét oldal-ról 23-23 léppéssel, hol a 72 lépés területű négyszög-oszlopok sziklaalapjai volnának, huzz innen oly ma-gas félkör alakú ívetet, mint a zombori megyeháza kétszer véve, állíts erre egy, fölfelé keskenyedő nyolc-emelet magasságu házat, ennek tetejébe pedig három szerb-templomtoronyt, melynek csúcsa majdnem a fel-hökkel határos, és fogalmad lesz a világ e kilencedik csodájának bámulatos nagyságáról, amint könnyedén, merészen a nagy magasba tör, fennen hirdete a francia géniusz magas rőptü voltát. — Képzeld ehhez mind a két oldalról számtalan díszes kupolás, tornyos pavillont, mindegyiket más-más stílusban, képzeld, hogy látod egy-mástól szökőkutak és virágágyak által elválasztott, paral-lel haladó, kupolás csarnokait a szép és nemes műve-szeteknek, közöttük szemben a karesu toronyval a Dóm(e) Central(e) kék zománcos magas kupoláját, rajta a népek-nek koszorukat osztogató géniusszal, és megérted a nagy gyönyört és élvezetet, melyet a bámuló szemlélő csodá-lattal éltet lelke érez.

Midőn a torony oszlopának belsejébe léptem, jeg-yet váltottam két frankért (egy forintért) az első eme-letre. A két kupóból álló emeletes kocsi épen felmenő-ben volt, jó alkalmam nyílt széjjelnézni. A kocsi alatt, hátul, két vastag sodronykötél vonul a forgóságikon, kétféle 3-3 valamivel vékonyabb, elül vagy másfél méter távolságban egy dupla sodronykötél. A kocsi mind-egyik kupójába, melyeknek oldalán 5-5 ablak van, a vezető csak 22-23 személyt eresztett be egyszerre, kik a kétoldali négy-négy rövid és a hátulsó hosszú padon helyezkedtek el. Midőn a telt kocsi elindult, oly zajjal hangzott az oszlop belseje, mint midőn a vihar erősen zúg. A fölmenetel az első emeletre 1 egész és 3/4 percig tartott. Midőn a kocsiból kiszálltunk, alig nyomulhattunk előre, annyian vártak már, hogy leszálljanak, mások meg gyalog mentek le a számtalan fokozatu csigalépcsőn. Köröskörüljárva a galerián, megnéztük a négyoldali ha-talmas éttermetet, aztán a gyönyörű kilátást élveztük, mely az óriási városra nyílt. Keletfelé, a messze távol-

ban, a Notre-Dame templomot láttuk a Szajna közepén, két kiemelkedő tornyával. Délfelé fordulva, ugyanoly távolságban a Pantheon-t, hol Húgó Viktor hamvai nyugosznak. Alsó része kör alakú, oszlopos, felső része pedig magas kupolában végződik. Nyugatfelé nézve a közelben levő remek Trocadéro-palotát élveztük, mely-től már nincs messze a Szajna partján fekvő, henger-alakú, kupfedeles Temple (Tanpl), a templárius szer-zetesek híres monostora, melyben most 2400 bolt van elhelyezve. Följebb, a Szajna közepén, a Passy és Gre-nelles (Grenel) hid között a hattny szigete nyúlik hosz-szan, szépen befásítva két sorban.

Az első emeleten való félórai időzés után féltkor a második emeletre szálltunk fel, a hol legalább is egy-negyed óráig kellett várunk, míg ránk került a sor. Itt már csak egy frankot (50 krt) kellett fizetni. A má-sodik emeleten óriási tömeg tolongott, várva a kocsi-t, hogy a legfelsőbb emeletre felszállhasson. Mi pedig, mi-után a Figaró nyomdáját megnéztük s beirtuk a nevün-ket az ott kiállított könyvbe, felmentünk egy kis emel-vényre, hol három hosszú táveső volt felállítva. Szépen láttuk éjszak felé a Place de la Concorde-ot a Lukszor-obeliszkkal, a Trinité église-t (eglizt, Szentháromság-templomot), a magas Vendom(e)-oszlopon I. Napoleon szobrát, kelet felé a messze távolban levő Julíusi oszlo-pot, tetején a szabadság géniuszával, délre a Pantheon-t magas kupolájával, kelet felé pedig a henger alakú, barna falazatu Bastillt, kissé jobbra a három henger-alakú tour D'Onnel-t (Onel-tornyot). Midőn már innen is mindent megnéztünk, fel akartunk szállani a 150 mé-ter magas harmadik emeletre. Míg folytonosan fölfelé néztünk, várva a kocsi leszállását, egyszerre iszonyu csattanást hallunk, mintha villám csapott volna be a to-ronyba, a kocsi fele uton megállott és sem föl sem alá nem mehetett, iszonyu rémület fogta el a közönséget, a kik a harmadik emeleten voltak, gyalog jöttek le a esi-galépcsőn, mindenki a kocsihoz toladott, hogy minél előbb lent legyen és a szilárd földet érezze lábai alatt. Kínos percek voltak ezek. Az aggodalmasan tekintő ar-cok kissé felvidultak, midőn a csigalépcsőn lefelé jövő franciák közül a legalul levő egyszerre meglöktek, nem érezve az utána sietve jövőket, míg végre nagy ha-hotába törve sebesen leszaladt, a többi meg utána, szidva őt, mint a bokrot. Végre mi is beültünk a kocsiába és szerencsésen leértünk a földre, örülve, hogy már nem szakadhat le a fejünkre a három emeletes Eiffel-torony.

Pár perc múlva egyszerre beborult az égbolt, erő-sen villámlott, mennydörgött és csak úgy zuhogott az eső. A vihar csakhamar elvonult, az idő szépen kiderült és mi a baloldalán levő Művészeti pavillonba a magyar, orosz, francia, angol és olasz képek és különféle szob-rok megtéktetésére mentünk.

(Folyt. köv.)

—CS —N.

Gabonauzlet.

Október hó 17-én.

Az elmúlt héten a gabonauzlet sok kívánni valót hagyott hátra. Általában a hangulat kedvtelen, a hozatal huzodalmas és nehézkés maradt. Még a buza 10-15 krt vesztett árából, a zab ugyanannyit nyert.

Az áratat 100 kilonkint a következőkben jegyezzük:

Buza 70-75 klgrig minőség szerint	6.80-7.40
Zab	6.40-6.60
Tengeri ó	4.40-4.50
" csöves	2.00-2.10
Bab	5.60-6.60
Moharmag	5.00
Kendermag	7.75-8.00
Köles	4.50-4.60
Tökmag (új üzletek)	3.00-3.50

Időjárás: váltakozó, gyakori esőkkel.

Naptár. Október.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
18 Pént.	Lukács ev.	Lukács ev.	6 Tamás v.
19 Szom.	Ferdinánd	Ferdinánd	7 Sergius
20 Vas	F 19 Vendel	F 18 Vend.	8 A 19 Pelag.
21 Hétfő	Orsolya	Orsola	9 Jak. ap.
22 Kedd	Kordula	Kordula	10 Eulamp.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS

Helyettesíti:

Laotulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

5665. szám.

kg. 1889.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága által jóváhagyott építési költségvetés és tervek alapján, Gara községben építendő **jegyzői lak** építésének biz-tositására ezennel pályázat nyitattik és a nyilvános ár-lejtés utáni versenytárgyalás **folyó évi október hó 25-én délelőtt 9 órakor** Gara községházához kinttetik.

A versenytárgyaláson csak oly vállalkozó vehet részt, ki a földművelés-, ipar-s kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által 1884. évben 46188. sz. alatt ki-adott rendelet értelmében engedélyhez kötött építkezé-sek vállalhatására képesítve van, és a **6836 frt 28 kr** kiküldési árnak megfelelő 10%-nyi bánatpénzt a tárgyalást megtartó tisztviselő kezébe készpénzben, vagy óvadékképes állampapírokban nyomban leteszi.

Az építkezési költségvetés és tervek, valamint a feltételek **Gara községházánál** a tárgyalásra ki-tűzött napig mindennap betekintheők és így vállalko-zók azon vélelemmel bocsájatnak pályázatra, hogy a feltételeket ismerik, következképpen az árlejtés után semmiféle kifogás figyelembe vétetni nem fog.

Kelt Baján, 1889. évi október hó 15-én.

Latinovits Gyula,
főszolgabíró.

7145. szám.
kig. 1889.

Pályázati hirdetmény.

A járáshoz tartozó, nyugdíjazás folytán megüresedett ö-verbázi községjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom azokat, akik ezen, 500 frt készpénz fizetés, szabad lakás és ehhez tartozó kert, 53 kat. hold föld haszonélvezete és 6 öl kemény tűzifa javadalmazással összekötött állomásra pályázni kívánnak, hogy törvény szerinti felszerelt és nyelvismereteiket is igazoló pályázati kérvényeiket hozzám **flyó évi október hó 25-ikéig** annál inkább benyújtsák, mert a később benyújtandó kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

A választás **flyó évi október hó 26-án délelőtt 9 órakor** fog Ö-Verbász községházánál megtartatni.
Kulán, 1889. évi október hó 9-én.

Molnár Károly,
főszolgabíró.

3-2

Zombori kereskedelmi és iparbank kézi-zálogkölcson intézete.

Zálogárverés

1889. évi november hó 4-én.

Mindazon ékszeres és zálogtárgyak, melyek **1889. évi szeptember hó 30-ig** ki nem váltottak vagy át nem irattak, **f. é. november hó 4-én d. e. 10 órakor** a zombori zálogintézet helyiségében nyilvános árverésen eladotnak.

Fizetési halasztások **csak 3 nappal** a kitűzött határidő előtt történhetnek.

Hogy az árverés napján minden zavarnak eleje vétessék, megjegyzendő, hogy azon zálogoknak, melyeknek határideje már lejárt és az árverésre kiszemeltettek, sem kiváltani, sem átírni nem lehet.

Zomborban, 1889. október 1-én.

Ifj. Radosavlyevits György,
cégjegyző.

3-3

5326. szám.
kig. 1889.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Ó-Palánka községében a nyugdíjaztatás folytán megüresült jegyzői állásra pályázatot nyitok s a választásnak a községházánál leendő megüresítésére **f. évi november hó 14-ik napjának d. e. 9 óráját** kitűzöm.

Felhívom pályázók, hogy kellőleg felszerelt folyamodványaikat **f. évi november hó 6-ig** hozzám benyújtsák.

- A jegyzői állás javadalmazása a következő:
1. Készpénz fizetés 650 frt.
 2. Lakbér 150 frt, esetleg szabad lakás.
 3. Szérüs kertre 50 frt.
 4. 3/4 telek föld s az ezután járó legelőilletmény haszonélvezete.
 5. 11³⁸ méter kemény tűzifa.
- Az egyenlítőket és házadót a község, a földadót a jegyző fizeti.

Palánkán, 1889. szeptember 30-án.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

3-3

5649. szám.
kig. 1889.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai szolgabírói járáshoz tartozó s Rigyica községben leköszönés folytán üresedésbe jött községi jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitatom, s a választás határidejével **f. évi október hó 30-ik napjának délelőtti 10 órája** Rigyica községházához kitűzetik.

Miről pályázni óhajtok oly felhívással értesíttetnek, hogy kellőleg felszerelt folyamodványaikat nálam **f. évi október hó 26-ig** bezárólag annál inkább benyújtsák, mert a később érkezett folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A folyamodványban beigazolandó, hogy a hivatalos magyar nyelven kívül folyamodó a Bács-Bodrogh vármegyei jegyzői szigorú bizottság által a német és szláv nyelvből is képesítettnek nyilatkoztatott.

Ezen állomás, a következő javadalmazással van egybekötve:

1. Természetbeni szabad lakás.
 2. Nyolcszázötven forint o. é. évi készpénz fizetés.
 3. 800 □ öl szőlő haszonélvezete, mely után az adót a jegyző fizeti.
- Baja, 1889. október 12-én.

Latinovits Gyula,
főszolgabíró.

3-2

4029. szám.
k. ig. 1889.

Pályázat.

Kisszállás községben a jegyzői állás, mellyel a postamesteri hivatal teendőinek végzése is egybe van kötve, **f. hó 28-án délelőtt 10 órakor** fog választás útján betöltetni.

Ezen állásért pályázók által a folyamodványok előírtokhoz, az 1886. évi XXII. t. c. 74. §-a és 1883. évi I. t. c. 6. §-a által előírt képesítettséget, eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi életüket igazoló okmányokkal felszerelve, bezárólag **f. hó 26-ig** nyújthatók be.

Ezen állás javadalmazása 1000 frt készpénz fizetés, szabad lakás, két tehéntartás, 48 □ méter tűzifa és 1 1/2 hold konyhakert használatából áll.

Almásán, 1889. évi október hó 13-án.

Deák Zsigmond,
főszolgabíró.

3-1

Kertészet.

400 drb magas almafa drbként	— frt 20 kr.
400 " őszi barackfa 1-2 éves, drbként	— " 20 "
100 " nyári barackfa drbként	100 drb 15 " "
100 " körtefa drbként	— " 20 "
100 " meggyfa drbként	— " 20 "
100 " cseresnyefa drbként	— " 20 "
200 " piramid-almafa drbként	— " 20 "
3000 " gledicsiák, 2 éves 1000 db	3 " "
4000 " " 1 évesek 1000 db	1 " "

Továbbá készletben van:

100 drb magas földi eperfa (Himbeer) drbként	— frt 05 kr.
100 " piszke- és ribiszkefa, nagy fajok, drbként	— " 05 "
1000 " viola trikolor, nagy faj, 100 db	1 " "
300 " Pinus picea, 100 db	20 " "
1 db	— " 20 "

Mindszentek ünnepére alkalmas koszoruk, minden alakban és tetszés szerinti színekben bámulatos olcsó áron kiszolgáltathatnak. Csokrok bármely célra kaphatók.

SCHLÄGEL JÓZSEF,
mű- és kereskedelmi kertész Zomborban
(Bajai utcában).

3-3

Boreladás.

Kitűnő minőségű vörös, fehér és sillerbor kapható jutányos áron. A pince fekszik: **Radisics-utca 94. sz.**

3-3

Jobb a francia Cognac-neműeknél, melyek többnyire — a charnerei borvidékek elpusztítása folytán — egészen vagy részben szeszből készíttetnek.

Olcsóbb a valóban borból előállított, de korántsem jobb francia Cognac-neműeknél is, mivel ezekért itvegenként 1.60 frtnyi vám és szállítási költség fizetendő. Miután

Berger, Volk és t^{sa} Bécsben,

személyesen jót állanak az iránt, hogy az általuk gyártott Cognac-neműek mást mint borból desztillált Alcoholt nem tartalmaznak, ez utóbbiak már ezen körülménnyel fogva minden egyéb Cognac-tajáknak akár mint élvezeti szerek különösen pedig

Gyógycélokra.

eltele vonandók. Ez okból a

Berger, Volk és t^{sa} bécsi cég,
által gyártott Cognac-neműeket a nevezett célokra használják és ajánlják:

- Angyán tanár, Kétil tanár, Késmárszky tanár.**
Korányi tanár, Kovács tanár, Lumntzer tanár.
Müller tanár, Réczey tanár, Stiller tanár, Tauffer tanár, Budapestben, Albert, udvari tanácsos tanár, Billroth, udv. tanácsos tanár, Braun Károly, udv. tanácsos tanár, Braun Gusztáv, udv. tanácsos tanár, Chrobák tanár, Kahler tanár, Oser, egészségügyi tanácsos tanár, Schnitzler, korm. tanácsos tanár, Winternitz, csász. tanács tanár, Bécsben.
Valamint a bel- és külföld más kiváló tanárait.

Árak mindenütt egyenlők:
1 egész eredeti itveg, (5 minőségben) frt 1.90, 2.30, 2.90, 3.90, 4.80
egy fél " " " " " 1.10, 1.30, 1.60, 2.10, 2.55
egy negyed " " " " " 70, —80, —90, 1.20, 1.40
Kapható minden nagyobb csemege- és fűszerárú kereskedésben és gyógyszerárúban.

Raktár: Bécsben, I. Weillburggasse 2. sz.
(a Kärtnerstrasse sarkán).

Raktarak Zomborban: Heindlhofer Róbert, Salvay Saly Antal és Czvetkovits Kosztánál. 5-3

13612.1889.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulírt m. kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közhírre tétetik, hogy az alább megnevezett bértárgyaknak további hasznosítása céljából, ugyancsak az alább megnevezett helyeken és időben, írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával, egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz letendő s az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű írásbeli zárt ajánlatához is 10% bánatpénz melléklendő. Vagyontalan egyének vagy a multa névre hátrálékos régi bérlok, továbbá csod, gyámság vagy gondnokság alatt álló egyének, az árverésben részt nem vehetnek. A részletes feltételek az illetékes kir. írszágoknál betekinthetők. Utóajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Haszonbérbe fognak adatni: **I. Apatinban a m. kir. kincstári írszágánál, 1889. évi október hó 21-én d. e. 9 órakor.** 1. Szántóvái koresmaépület 250 frt. 2. Baracska gyurityi csárdaépület 110 frt. 3. Karavukovai kaministyei csárdaépület 100 frt kikiáltási árral, mindegyik bértárgy 1890. évi január 1-től 1892. évi december 31-ig. Mint koresmálásra szánt üzleti helyiségek, de italmérsi jog nélkül. Szeged, 1889. szeptember 29. **M. kir. jószágigazgatóság.** (Utánnomás nem díjazatik.)

Zombor, 1889. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásból.

6560. sz.
tkvi 1889.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Weidinger Sándor és Zsigmond végrehajthatóknak Holländer sz. Herceg Julia végrehajtható elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő, Csonoplyán fekvő, a c-ouoplyai 458. sz. tjkvben Holländer Julia nevében álló A. I. sor 478. hr 442. ö. i. számú ház és 433 □ ölnyi beltelekre az árverést 467 frtban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi december hó 18-ik napján délelőtti 9 órakor Csonoplyai községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kelt Zomborban, 1889. évi szeptember hó 10-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Vendéglő bérbeadás.

Alulírott a bács-bresztováci ugynevezett nagyvendéglőt 1890. évi január hó 1-től 1892. évi december hó végéig terjedő 3 évi időtartamra — egy más üzlet átvétele miatt — leltárilag albérbe adom.

Bővebb felvilágosítást alulírottól nyerhetni.

Steib Mihály,
vendéglős.

3-1

7171. sz.
tkvi 1889.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajthatóknak Szigrist Gyula és társai végrehajtható elleni 630 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 5930. sz. tjkvben Szigrist Gyula és neje szül. Knebech Berta nevében álló (6044—6046) hr. 577. ö. i. sz. ház és 433 3/4 □ ölnyi beltelekre az árverést 720 frtban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi november hó 12-ik napján délelőtti 9 órakor e kir. törvényszék telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 72 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kelt Zomborban, 1889. évi augusztus hó 10-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye palánkai járásának alábbi községeiben egy-egy, részint megüresült, részint újabban betöltendő irnoki állásra pályázatot nyitok:

1. Obrovácson 300 frt fizetéssel.
2. Tovarivován 300 " "
3. Szilbáson 300 " "
4. Paragán 300 " "
5. Új-Palánkán 300 " "
6. Gajdóbrán 300 " "
7. Bulkeszen 300 " "
8. Csében 300 " "
9. Novoszellón 300 " "

Felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat **f. évi október hó 30-ig** hozzám benyújtsák. A választásra újabb határidő fog kitűzteni.

Az 1., 2., 3. és 4. alatt megnevezett községekben a magyar nyelven kívül a szerb nyelvnek, s a többi községekben a német nyelvnek tudása is megkívántatik. Palánkán, 1889. évi augusztus hó 30-án.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

3-3

Pályázat.

A rác-militiesi róm. kath. németajku népiskoláján lemondás folytán megüresült tanítói állomásra **flyó évi november hó 3-ig** pályázatot nyitatom. Ezen állomás jövedelmei: A községi pénztárból előleges havi részletekben fizetendő 400 frt készpénzbeli évi fizetés és 50 frt évi lakbér, esetleg természetbeni szabad lakás; a mely fizetésért a megválasztott tanító a vasárnapi és ismétli iskolát is tartani köteles. Kántori teendőiben és zenében jártasok előnyben részesülnek. A folyamodványok az itthelyi iskolaszékhez küldendők. Az állomás azonnal elfoglalandó.

Rác-Militiesen (Bácsmege), 1889. október hó 16-án.

Deim Lipót,
iskolaszéki elnök.

3-1

ELI
Egész év
Fél év
Negyed
A lap
küldeme
nek any
donos

Egyes szám

Gim

az iskoláza
zedék derk
felé tudul,
nak legprög
Az isk
ket, hogy a
nyelmség.
körüli a jöl
hogy minél
gét az emb
játsszik kez
kevésbé é
tanának.

Az a
eddig az is
volt. Neme
nem egyen
Szajró
mondások
nülök előt
A „minek
tárgyaknak
lássá való
A fenálló
ócsárlása i

Tiszte
e jogaikat
lesség is
ügyeibe, a
privát ügy
Az eg
a görög e
kát, a test
isten! —
azt, amit a
leslegesnek
tervet kap
szavaival
szonyok r
utóvégre a
folyamod

Az i
könnyű,
állandó m
vetel az a
Helye
közönség
csak a k
értelmű v
mibe sem
musnak é
ságot, me
rapódnai.

Am
kolát a sa
nagyon is
különösen
hasznon,
sadalom
hetni; me
legfőbb k
ilyen ide
zeti kult

Had
tanrends
az élet s
het egyét
általános
sőbb a h
állhasson
szellemét,
arra, hog
retek am
képessége
vetlenül
kola, ez